Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto . . . $3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
: Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, ... under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 241. — ŠTEV. 241. NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 12, 1912. — SOBOTA, 12. VINOTOKA, 1912. VOLUME XX. — LETNIK XX.

Turki med ognjema Črnogorcev in Malisorov.

Slednji so se uprli in jih napadli od zadaj.

OB VSEJ ČRNOGORSKO-TURŠKI MEJI SE VRŠIJO BOJI. GENERAL MARTINOVIĆ OPERIRA Z JUŽNO ARMADO Z VELIKIM VSPEHOM PROTI ZELO MOČNI TRDNJAVI MARABOH, KI STRAŽI SKADER OD JUGA. — ČRNOGORCI ZAVZELI TURŠKI FORT ROGAME.

ZOPET SIJAJNA ZMAGA ČRNOGORCEV.

TURČIJA POKLIČE IZ MALE AZIJE 140,000 MOŽ, S ČIMUR NARASTE TURŠKA VOJNA SILA NA 400,000 MOŽ. TURŠKO BRODOVJE MOBILIZOVANO. — GROF BERCHTOLD ZAHTEVA OD AVSTRIJSKIH DELEGACIJ POSEBEN KREDIT ZA OBOROŽENJE.

Podgorica, Črnagora, 11. okt. Nad 6000 Malisorov se je uprlo proti Turčiji, uporniki napadajo sedaj turško armado od zadaj. Turki so tedaj med dvema ognjema. Več sto Malisorov je prišlo semkaj, da dobijo orožje.

Podgorica, Črnagora, 11. okt. Ob vsej črnogorsko-turški meji se vršijo boji. General Martinović operira z južno armado z velikim vspehom proti jako močni trdnjavi Maraboh, ki prevladuje Skadar od juga. Danes opoldne so zavzeli Črnogorci turški fort Rogame nedaleč od Tuši.

Tukajšnje bolnice so prenapolnjene z ranjenci, katere so prinesli z bojišča. Kralj Nikita je obiskal danes bolnice ter poljubljal mrtve in težko ranjene na čelo. Ranjencem se je zahvalil v imenu očetnjave. Princ Mirko, drugi sin kralja Nikita, je prinesel več ranjencev v bolnišnico. V Podgorici so se odigrali danes zvečer pretresljivi prizori.

Podgorica, Črnagora, 11. okt. Črnogorske čete so izrabile včerajšnjo zmago pri Dečani brdu, ter zavzele zvečer turški fort, ki straži Tuši s Šipka gore. Turki so se dolgo branili, toda Črnogorci so zavzeli postojanko za postojanko. Bitka je trajala nad 14 ur, na obeh straneh so izgube precejšnje. Od severa je cesta v Tuši odprta za prodiranje črnogorske armade.

London, Anglija, 12. oktob. — Glasom neke brzojavke iz Cetinja tukajšnjemu "Standard" so izgubili Turki v boju na Dečani brdu 600 mož, Črnogorci pa 400.

Petrograd, Rusija, 11. oktob. — Iz Podgorice v Črnigori brzojavljajo, da je prekoračila južna armada pod poveljstvom generala Martinovića Bojana reko, ter zavzela več turških hiš pri Tarakašu, nedaleč turskega mesta Skader.

Carigrad, Turčija, 11. okt. — V okolici Tuši, severno od Skadra, so se danes zjutraj še vedno vojskovali Turki in Črnogorci. Podrobnosti še ni.

Dunaj, Avstrija, 11. okt. — Neka brzojavka naznanja iz Carigrada, da je ukazal sultan mobilizacijo turškega brodovja.

Sofija, Bolgarija, 1. okt. — Z oficijelne strani ugovarjajo, da bi prišlo do vojaških spopadov na turško-bolgarski meji.

Carigrad, Turčija, 11. okt. — Nič manj kakor 140,000 mož turških čet se zbere tekom enega tedna v Turčiji, tako, da bo štela turška armada okoli 400,000 mož.

Uradno naznanjajo, da turška vlada ni zaman potrošila denarja za reorganizovanje armade. Vsa vojaška skladišča so polna, vojaštvo je dobro oboroženo.

Otomanska vlada je že pred meseci ojačila svoje važnejše točke in pošiljala čete v posebno važne pokrajine okoli Drinopolja in Kirk Kiliseja, ravno južno od bolgarske meje. Od proglasitve splošne mobilizacije je neprestano pošiljala tja vojaštvo.

Redifi, možje druge rezerve, ki pridejo iz Male Azije, so največji sovražniki Bolgarov. Kakor pravijo, se bo vršila vojna na nož. Sovražnike, ki jim padejo v pest, bodo brez usmiljenja pomorili. Turški častniki spoznavajo vrednost bolgarskega vojaštva tudi mlajših častnikov, o poveljujočih častnikih imajo pa slabo mnenje.

Postopanje Črnegore v Albaniji ne smatrajo tukaj za preveč resno, toda grško brodovje jih vznemirja. V turških uradnih krogih zatrjujejo, da bodo dali Albanci Črnogorcem dovolj opraviti. Emisarji so bili poslani k tamošnjim rodovom, dobili so zatrdilo, da se bodo bojevali Albanci za Turke.

Za turške poveljnike je eden najvažnejših problemom zanesljivost kristjanskega elementa v armadi. Od Armencev pričakujejo lojalnost, težko verjetno je pa, da bi se vojskovali Grki zoper Grke, Bolgari zoper Bolgare, katerih je pa veliko v Turčiji.

Pariz, Francija, 11. okt. — Turška vlada izjavlja, da ima dovolj denarja za vojno. Nadalje naznanjajo, da se je vršilo pogajanje za posojilo v inozemstvu, posebno v Združenih državah, na inicijativo neavtorizovanih posredovalcev.

Belgrad, Srbija, 11. oktobra. — "Štampa" piše, da odgovori jutri Srbija vlastem, ter da vroči svoj odgovor z bolgarskim in grškim vred. Po zadnjih vesteh o vsebini pravi omenjeni list, da ne vsebujejo predlogi vlasti dovolj garancij za uresničenje potrebnih reform v turških provincah.

"Pravda" objavlja danes razgovore z več člani srbskega parlamenta. Iz odgovorov poslancev je razvidno, da mora Srbija nekaj začeti, pa če so druge vlasti s tem zadovoljne ali ne. Časopis piše dobesedno: "Kar vzamemo, obdržimo, tudi če izjavi Avstrija, da ne trpi nobene izpremembe ozemlja."

Atene, Grško, 11. — Vsi znaki kažejo, da je vojna neizogibna. Danes dopoldne se je vršila več ur trajajoča seja ministrstva pod predsedništvom kralja. Vest, da namerava Grška izstopiti iz balkanske zveze, je bila izmišljena. Grška neprestano mobilizira. Med prebivalstvom vlada splošno navdušenje.

Dunaj, Avstrija, 11. okt. — Veliko važnost pripisujejo govoru skupnega finančnega ministra Bilinskega pred avstrijskimi delegacijami, ko je predložil zahtevo za dovolitev posebnega kredita za armado in brodovje. Splošno razlagajo govor tako, da se pripravlja Avstro-Ogrska za slučaj, da bi zapletljaji na Balkanu povzročili kake zmešnjaje v Evropi. Grof Berchtold, skupni minister za zunanjosti, se je izrazil slično pred ogrskimi delegacijami.

Cesar Fran Josip se posvetuje z prestolonaslednikom F. Ferdinandom o vojaških vprašanjih. Veliko pozornost vzbuja navzočnost turškega državnika Aristi paše na Dunaju. Imel je dolgo posvetovanje z grofom Berchtoldom.

Cesar Fran Josip je izjavil tekom razgovora z neko visoko osebo, da še vedno upa na ohranitev miru.

Berolin, Nemčija, 1. okt. — Na tukajšnji borzi so kurzi zopet padli. Negotovost, kako se razvije položaj na Balkanu, je kriva tega.

London, Anglija, 11. okt. — Ker razun Črnegore ostale balkanske dežele še niso napovedale Turčiji vojne, je oživilo v tukajšnjih diplomatičnih krogih upanje, da bo mogoče odvrniti nevarnost splošne balkanske vojnt.

Kakor se čuje, so bili danes zvečer v angleškem zunanjem uradu zelo zadovoljni s sedanjim položajem. Sicer ni pravega vzroka za ta optimizem, vse upanje temelji na svarilo vlasti balkanskim državam.

Petrograd, Rusija, 11. okt. — Rusija se pripravlja za mobilizacijo brodovja Črnega morja.

Carigrad, Turčija, 11. okt. — Odgovora Visoke Porte na noto vlasti z ozirom na zmešnjave na Balkanu ni pričakovati pred nenedeljo. Odgovor se bo najbrže strinjal z mnenjem vlasti. Čuje se pa tudi, da bi turška vlada rada zavlačila vso stvar, kajti vsak dan, katerega pridobi, ojači njeno moč.

Tukajšnji listi naznanjajo v svojih člankih, da je skušala Turčija pridobiti Grško zase. Ponudila ji je precej ugodnosti, a naletela je na gluha ušesa.

Prostozidarji ne smejo biti gostilničarji.

Los Angeles, Cal., 11. okt. — Californijska glavna loža prostozidarjev je izdala zapoved, po kateri se ne sme nobeden član pečati z gostilničarsko obrtjo. Izvzeti so samo posestniki pravih hotelov.

Predrznost roparjev.

Fort Smith, Ark., 11. okt. — Drzen napad, popolnoma po vzoru "divjega zapada" so izvršili danes ob 2. uri štiri roparji na osebni vlak štev. 2 Kansas City Southern železnice. Med Hatfieldom in Potterom, Ark. so skočili na ekspresni voz in streljali na ekspresnega sela Burgetta, ki je smrtno nevarno ranjen. Tudi enega izmed roparjev je zadel smrten strel, da se bode težko popravil.

Edina zaloga
družinskih in Blaznikovih
PRATIK
ZA LETO 1913.
1 iztis stane . . . . . 10c.
50 iztisov " $2.75
100 " " $5.00
V zalogi
upravništva "Glas Naroda"
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ali pa:
6014 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

50 kron	za	$ 10.30
100 kron	za	20.40
200 kron	za	40.80
400 kron	za	81.60
500 kron	za	102.00
1000 kron	za	203.50
2000 kron	za	406.00
5000 kron	za	1015.00

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zaduje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

NAJMOČNEJŠA VOJNA LADJA NA SVETU.

Photos by American Press Association.

Že nekaj dni se zbira v New Yorku na reki Hudson atlansko brodovje vojne mornarice Združenih držav, katero si ogleda te dni tudi predsednik Taft. Naša slika nam kaže zgoraj nekaj mornarjev, spodaj pa vojno ladjo "Arkansas", ki je najmočnejša vojna ladja na svetu.

Za poljedelce.

—o—

Predsednik Taft priporoča guvernerjem radikalno zakonodajo v prid amerikanskih farmerjev.

—o—

Beverly, Mass., 11. okt. — V nekem pismu guvernerjem vseh držav je priporočil danes predsednik Taft radikalno zakonodajo v prid amerikanskih farmerjev in konzumentov, in to kot sredstvo za rešitev draginjskega vprašanja.

Predsednik svetuje znižati cene živilom z znižanjem cen poljedelskih proizvodov farmerjev. To bi se moglo zgoditi z vstanovitvijo finančnih zavodov po načinu vzajemnih kmečnih posojilnic v Nemčiji, ki so v zvezi z vsemi denarnimi središči vsega sveta. Izpopolnitev poljedeljstva, katero bi bilo mogoče doseči tem potom, bi pomenjalo velik korak naprej za znižanje cen živilom.

Predsednik povdarja končno, da njegovega načrta ni smatrati za pomoč farmerjem potom držav. Te poljedelske posojilnice naj bi vstanovili farmerji kooperativnim potom, države naj bi samo določile, kako se naj to zgodi, ter imele nadzorstvo nad njimi.

Zrakoplovec izginil.

Phila., Pa., 11. okt. — Avijatik M. Earl Reid in njegov tast H. C. Mustin sta se vzdignila danes ob 1 uri 42 min. uz Cape Point, N. J. s svojim novim vodnim zrakoplovom in zletela proti League Island Navy Yard. Hotela sta doseči nov rekord. Ko pa ljudje nekaj ur niso ničesar slišali od njih, ko ni bilo nobenega odgovora na brezžični brzojav jih je začelo skrbeti. Poslali so najhitrejši torpedni čoln v morje, pa jih je brez vspeha izkal. Mogoče, da je severni veter gnal zrakoplovca proti severu, ali sta se pa na kak drug zagoneten način ponesrečila.

Dinamitna pravda.

—o—

Brata McNamara, McManigal in drugi dinamitardi spoznani v raznih mestih pred razstrelbami.

—o—

Indianapolis, Ind., 11. okt. — V kazenski pravdi zoper dinamitarde so predložili danes kot materilno sredstvo nad 600 predmetov, večinoma starih konservnih škatlj, v katerih so hranili zarotniki nitroglicerin, vžigalnih vrvic, pušk vsake vrste, bomb, celo dele peklenskih strojev. Sodišču je bil predložen med drugim tudi račun za nove kovinske črke, katere je rabil James B. McNamara, da je premenil ime svojega motornega čolna iz "Pastime" v "Peerless". S tem motornim čolnom je prepeljaval razstreljiva v luko San Francisco.

Danes so bili zaslišani kot priče hotelski uslužbenci iz raznih mest. Iz izpovedb teh prič je dokazano, da so se brata McNamara, McManigal in mnogi drugi "dinamitardi" vsakokrat, kadar se je pripetila kaka razstrelba, zadrževali v dotičnih mestih. Zaslišanih je bilo tudi mnogo brzojavnih uradnikov, ki so izpovedali o brzojavkah, katere si pošiljali posamezni obtoženci.

Izstradan starec.

Včeraj zjutraj je našel stražnik na 149. cesti in Melrose Ave. v New Yorku pred neko hišo nezavestnega moža. Peljali so ga v bolnico, kjer je izjavil dr. Eckstein, da je starec izstradan. Ko je zavžil nekaj hrane, se mu je takoj vrnila zavest. Povedal je, da stanuje pri svoji hčeri Mary Novotsky v hiši štev. 836 na 9. cesti. Star je 74 let in ni že osem dni ničesar jedel, ker ni dobil nikjer dela. Hči ga pa tudi ni hotela sprejeti k sebi, ker bi ji ne mogel plačati najemnine.

Slabo za Beckerja.

—o—

Neka priča je izpovedala pod prisego, da je policijski poročnik naročil Rosenthalov umor.

—o—

V kazenski pravdi proti policijskemu poročniku Beckerju je izpovedal neki kot priča zaslišani Morris Luban, da je bil dva tedna pred Rosenthalovim umorom skupaj z "Jack" Rosejem, in da je slišal reči Beckerja: "Ako Rosenthal ne bo kmalu umorjen, ga usmrtim sam."

Becker je postal smrtnobled, ko je slišal to zanj uničujočo izpovedbo.

Nadalje je izpovedal Luban, da je bil v noči umora v Metropole hotelu. Na sodnikovo vprašanje je potrdil, da je slišal strele, ter videl morilce. Bilo jih je četvero. Spoznal je v morilcih "Gyp the Blooda", "Whitey" Lewisa, "Lefty Louija", četrtega moža pa ne pozna po imenu. Ko so pripeljali druge falote v sodno dvorano, je spoznil v četrtem morilcu "Dago Franka".

Za njim je bil zaslišan inženir Giovani Stanisch. Stanič je bil priča umora ter je identificaral "Dago Franka" kot enega morilcev.

Obravnava se danes nadaljuje.

Judeževo plačilo.

Jackson Ky., 10. okt. Izmed 15 mož, kateri so obdolženi, da so umorili meseca maja šerifa Callahama v Breathitt County, so zaslišali danes štiri v County zaporu. Ostale iščejo še v gorovju. Eden je izdal, da je privabil Callahama iz njegove hiše, kjer so ga potem iz zasede ustrelili. Za to delo so mu obljubili $100, prejel jih je pa samo $20. Ko so imenovane začeli zaslišati, je zapustil Wilson Callahan, sin ustreljenega, svoje bivališče v hribih iz strahu pred maščevanjem drugih roparjev.

Iz delavskega sveta.

Krivična razsodba.

—o—

Obsojeni uradniki Federation of Labor so vložili pritožbo na distriktno vzklicno sodišče.

—o—

ETTORJEVA PRAVDA.

—o—

Rodbine štrajkarjev v West Virginiji bile vržene na cesto. — Štrajk rudarjev v Utah.

—o—

Washington, D. C., 11. okt. — Samuel Gompers, John Mitchell in Frank Morrison so se pritožili na distriktno vzklicno sodišče, ter utemeljuje pritožbo s tem, da sodnik Wright vrhovnega sodišča ni postopal pravilno, ko je odredil proti njim razpravo radi preziranja sodišča, še predno je bilo končano zasliševanje prič.

Salem, Mass., 11. okt. — Sodnik Joseph F. Qainn vrhovnega sodišča je odbil predlog, ki je zahteval, da naj se izpustijo Ettor, Giovannitti in Caruso iz ječe, ter postavijo pod jamčevino. Obravnava proti njim se nadaljuje v ponedeljek, če bo mogoče izbrati poroto.

Charleston, W. Va., 10. okt. — V Kanawha okraju vlada veliko ogorčenje med štrajkujočimi premogarji in njihovimi družinami, ker so jih lastniki rovov pognali iz družbenih hiš. Mnogi so se uprli in ni hotelj ostaviti dosedanjih domovanj, nakar so jim zmetali pomožni šerifi njihovo opravo na cesto. Žene in otroci morajo sedaj nočiti pod milim nebom. Ker se je bati izgredov, so se pripravile vojaške oblasti za vse slučaje.

Bingham, Utah, 11. okt. — Utah Copper Co., v katere rovih počiva delo vsled štrajka delavcev že tri tedne, je včeraj zopet poizkušala obratovati v rovih; med štrajkarji in skebi je prišlo pri tem do tepeža.

Vstaja na nemškem parniku.

Berolin, 11. okt. — 18 mož in trije častniki so se zarotili na nemškem parniku 'Lotte Menzel' v Horti na Azorih in poskušali umoriti kapitana. Ladija je bila na poti iz Norfolka v Virginiji proti Kodanju. Vstajo je zadušila nemška križarka "Hertha" in zarotnike obdržala pri sebi kot ujetnike.

Nesreča na nadcestni železnici.

Na postaji 104. ceste in 9. Ave. v New Yorku sta trčila dva vlaka skupaj. Dva moža sta dobila težke telesne poškodbe in prepeljati so ju morali v I. Hood Wrigt bolnicu. Sedem drugih so obvezali, na lice mesta došli zdravniki in jih odposlali domov. Štirinajst lahko poškodovanih ni potrebovalo zdravniške pomoči.

Davek za Astorjevo zapuščino.

Albany, N. Y., 11. oktobra. — Komptroler Sohmer je sprejel danes ček v vrednosti $3,150.000. To svoto so plačali nasledniki na "Titanicu" ponesrečenega col. Johna Astorja, kakor davek za njegovo zapuščino. Ker so plačali ves denar v teku šestih mesecev se jim je dovolil popust v znesku $155.000.

Wilsonovo hinavstvo.

Chicago, Ill., 11. okt. — Demokratični kandidat Wilson se je zadnji čas silno spreobrnil. V prejšnjih njegovih knjigah je obsojal izseljence iz južne Evrope in imenoval to, nesrečo za celo Ameriko. Včeraj zvečer je pa govoril: "S ponosom gledam na veliko množico izseljencev, ki jih je prignala želja po svobodi v to deželo. To pa niso sami Irci ampak tudi Poljaki in Italijani, katerih želja po svobodi sega nazaj v davne čase rimske republike. Zaradi svobode so prišli sem Slovani, Sicilijanci, sploh vsi ljudje iz vseh dežel".

Hlapec.

—o—

Golstilničar Konda i njegov hlapec Tone sta kupila v Beli Krajini vina, pa ga peljata zdaj — štir je sodi na dveh vozovih — proti Novemu mestu.

Gospodar sedi na prvem vozu, počasno popeva in maje z glavo, hlapec Tone gre z bičem v roki ob drugem vozu, noge ga nekoliko zanašajo, z glavo kinka naprej žvižgati hoče, pripravlja in šobi ustne, ali vsak poizkus se mu izjalovi.

Dal je Bog Beli Krajini letos vina na moč. Starec in otrok ga pijeta, gospod in pastir in beračica, ki vrtita lajno za vbogajme. Tudi Konda in Tone sta ga pila, da imata zdaj misli iz svinca in oči brlave.

— I-ha! — zakliče gospodar na prvem vozu, ne da bi se obrnil na desno ali levo. — I-ha, Tone!

— Ho-ja! — odkrikne Tone, dvigne glavo, kakor bi mu jo kdo od spodaj gor izpodbil in se zaleti v sodov trebuh, da se voz zamaje. Iz stoterih gub postarnega in zaraščenega obraza gledajo skaljene oči in se gube nekam daleč tja v vrh Gorjancev, ki se pno pred njimi.

Gospodar kriči spredaj:

— Ali veš, če si dal konjem jesti!

— Ho-ja! — zakriči Tone. — Dal sem!

— Ali veš prav za gotovo? — vpraša Konda.

— Ho-ja! — odgovori hlapec. — Prisegel pa ne bi!

Konda gleda pred sabo daljno cesto, ki se vije v hrib, počasi premišlja in reče:

— Če nisi dal konjem mrve in ovsa, pa bodo opešali, predno bomo na vrhu!

— Ho-ja! — kriči zadaj Tone in se vedno malo zaletava po poti. — Tisto pa tudi jaz rečem: če niso dobili konji mrve in ovsa, pa ne bomo prišli z njimi do vrha!

Gospodar spredaj se zdaj okrene na vozu, pogleda s rdečim obrazom nazaj in se rasjezi nad hlapcem:

— Glej ga, mrcina nečloveška, boš pa vendar toliko pameten, da boš vedel, če so konji jeli ali niso jeli!

— Ho-ja! — zakliče Tone. — Strela me ubij, če vas nimam rad oče, Bog me kaznuj! Ali to sem pa pozabil, kakor bi sapa odnesla. Ali so jeli, ali niso jeli, tega ne vem, pa smo pri kraju!

Konda gleda opet pred se, nekaj časa še vozi dalje, pa skoči naekrat z voza, ustavi konje, podloži zadnja kolesa in obstane sredi ceste, Tone podloži in vpraša:

— Kaj bu pa zdaj oče?

— Tamle, — kaže gospodar na polje, — vidiš v tistem kozolcu se suši mrva in stara baba se meša okoli nje. Morda bi nam prodala mrve!

Tone takoj zasenči usta z rokami in zakriči:

— Baba, baba, prodaj nam krme!

Baba, stara, grda in sključena prične gledati na cesto in nič ne odgovori.

— Baba, grdoba čarovniška! — kriči hlapec — prodaj nam krme!

— He, he, he! — se zasmeje baba. — Kako ste pa vidva mlada, lična in lepa! O ti angelčka ti!

— Starka! — kliče zdaj tudi gospodar. — Daj nama mrve, pošteno bova plačala.

— He, he, he! — se nasmeje baba od kozolca. — Nič ne boš dobil, mladenič, prav nič! Kar odpeljita!

Hlapec se naglo razjezi, zavihti beč, leti proti babi in jo zmerja: — Metlo imaš pod kiklo, čarovnica grdogleda, zajaši jo, da ti ne bo treba teči! Jaz ti bom dal! — Z bičem žvižga po zraku, baba beži vkreber in on za njo. V gošči med grmovjem baba izgine, Tone se vrne h kozolcu, napuli iz njega mrve, in jo nanosi konjem na cesto.

Nikogar ni nikjer, tudi baba se vrne, ki je zbežala v goščavo. Ko so konji siti, poženeta voznika dalje, pa gresta peš ob vozeh vse do vrha Gorjancev. Tja pripeljeta že pozno v noč. Trudna sta, da se jima ne ljubi govoriti. Komaj dočakata, da se prične položnežja pot dolino, sedeta vsak na svoj voz, pa strmita trudna in zaspana predse.

Tone gleda ogromen sod, ki se pomika pred njim dalje po cesti, vidi, kako so zdrknili z njega težki konjski koci, pa že v dremanju neumevno žužnja predse: — Mali se bom še peljal, še malo se bom odpočinil, pa jih pojdem pobrat! Saj ne bodo ušli! Nimajo nog, da bi hodili, nimaju perutí, da bi letali...

Trdno je zaspal, kimal z glavo, in enkrat tudi globoko omahnil. Zabolela ga je malo v rami, skoro bi se bil zbudil, ali bolečina je prenaglo ponehala. Mirno bi mu bilo in prijetno, da bi ne bilo pričelo nekaj okoli njega šumeti in vršati, smukati po grmovju in se šarati ob drevesnih deblih.

Tone je pregledal in ostrmel: — Tristo zelencev! — je zmrcal z zaspanim in nejevoljnim glasom. — Prav natanko tista baba je, ki sem ji kradel mrvo.

Baba je jahala na stari zbrušeni brezovi metli, kislo se držala, pa ga obletavala in se zadevala zdaj v njegovo glavo s svojimi golimi in suhimi stopali.

Tone se je hotel potuhniti in spati, baba pa se je spustila tik njega na tla, pa ga mazala za ušesi z nekakšnim salom. Takoj na to je zajahala svojo brezovko in sfrčala visiko v zrak.

Z njim se zgodilo tako, kakor bi ga nabodel kdo zadaj na hrbet z mesarsko kljuko, pa ga potegnil z vrvjo v vis. Visel je v dve gubi, roke in noge so nerodno bingljale in otepavale po hladnem nočnem zraku, glava se je zibala sem in tja, šlo je pa prav tako in prav tam, kakor in koder je hotela baba, ki je frčala pred njim. Enkrat samkrat ga je popadla nad vrhom starega gabra taka jeza, da je zamahnil nad babo, ki mu je jezdila takrat ravno pred nosom. Udaril je, a namesto da bi zadel, se je zaletel v deblo redkega bora, pred očmi se mu je zabliščalo in takoj je zgledal globoko pod sabo v gozdni grapi neznasko število letajočih in plesočih lučič.

Baba ga je posadila na najvišo smreko in mu rekla:

— Tja dol skoči, angelček!

Grdo se je režala, Tone pa se je držal z vsemi silami vrha in trepetal je od straha in groze, kadar koli se je ozrl v grozni prepad, ki je zijal okoli in okoli.

— Skoči, angelček! — se je režala baba in ker še ni hotel, je zletela nazaj, pa se zakadila vanj, da je odletel kakor žoga. Hitro je smukal po zraku, vrtil se kakor kolo in se potil v strahu, da zadene vsak hp ob trda tla in se razleti na tisoč kosov. Ali baba je sfrčala pod njega, dvignila ga s svojim koščenim in upognjenim hrbtom kvišku, pa pričela z njim preobračati kozolce. Tone je začel vse zasopljen obljubljati: — Nikoli več ne bom zaklel, nikoli več se ne bom pridušil, za vraga ne...

Prifrčala sta med tako število luči in lučic, da je jemalo očem vid. Baba je obesila Toneta za hrbet na dolgo in golo gabrovo vejo, ki je molela daleč od debel nad gozdno grapo. Luči in lučice so plesale okoli in pod vsako lučjo je jezdilo palico ali metlo žensko telo, ki se je zdaj skrilo z gozdni temi, zdaj zopet pokazalo očem in šinilo mimo.

Niso bile same stare babe, tudi ženske so bile in celo dekleta. Ena je bila tako zala, da je pozabil Tone ob pogledu nanjo. Zavriskala je, zajahala ga okoli vrata, zakadila brezovko od sebe in šinila z njim po zraku kakor blisk božji. Po vratu ga je včasih poščegetala s prsti, da se je posmejal sam sebi in pozabil bi bil vse nadloge tiste noči, da bi ne bila vršala za njima cela jata suhih bab, ki jih je podžigala nevoščljivost in ženska zavidnost.

Baba, ki ga je bila zanesla sem, ga je potegnila za noge k sebi, iztrgala mlademu dekletu, vrgla ga na rame pa odjezdila z njim in kričala kakor sova. — Jaz sem ga našla, moj je, moj je! — In kazala je nazaj tovarišicam ostud na zijala.

Odnesla ga je visoko v Gorjance v skalnato duplo, posadila ga tam tik sebe, sedla v mesečini, ki se je kradla skozi špranjo, tik njega, pa zahtevala, da joj takoj objame in poljubi.

— Tega pa ne! — je rekel Tone, že ves spehan in utrujen. — Če bi bila od od vrata dol vsa zlata in srebrna, pa tudi ne storim tega! Fej te bodi! — In odkritosrčno je pljunil po njenih nogah.

— He, he, he! — se je zarežala baba in pokazala svoje brezzobe čeljusti. — Me boš pa s plesom pokratkočasil!

Vstala je, potegnila po enkrat z brezovko po njegovi desni in levi nogi, stisnila med suha kolena obtrgano in razpraskano kiklo, pa mu pomigala z grdim kazalcem.

Tone je poskočil, kakor bi ga zbodlo tristo šivank in plesal je, kakor še nikoli prej v svojem življenju. Tudi baba se vrtela okoli in oba sta odplesala iz dupla in se prisukala do skalnate soteske. Tam je uprla baba brezovko ob kamenito steno in velela: — Preskoči, angelček!

Ošinilo ga je šibo, ki jo je izpulila iz brezovke, in takoj nato se je Tone zaletaval in skakal preko metle, da mu je kapal pot od lic in od brade.

Ko se je baba igre naveličala, je potisnila brezovko med noge, prijela hlapca za lase, pa smuknila z njim preko gozdnih vrhov na prostrano in zeleno jaso. Tam ga je posadila na tla, sedla sama tik njega in rekla: — Če mi obljubiš večno zvestobo in mi zapišeš svojo dušo, bom od te minute naprej s teboj lepo ravnala.

Tone se je potuhnil in mislil: Kaj bi jaz, revež, napravil! Če ji obljubim večno zvestobo in ji zapišem dušo, ne bom imel nikoli več mira pred njo. Če pa ji ne dam zdajle povoljnega odgovora, me bo pa še naprej mrcvarila kakor otrok mačko. Vse je enak hudir!

— Govori, lepi moj angelček! — je hinavsko zacvrčala baba in ga poščegetala z grdimi prsti po podbradku.

— Ali bi mi ti ne dala nekaj dni premisleka! — je vprašal dosti modro in zvito Tone. — Eno sedmico mi pusti, pa pridi, kadar bo v kraju, da ti povem, kako sem se odločil! — To je povedal, na tihem pa si je mislil: Zavezal se bom s takim spovednikom, ki je v veri najhujši in ki mi bo zaklenil dušo proti hudiču in njegovi bandi s sedmimi ključavnicami. Naj pride takrat ta vražja baba, pa jo bom tako izpodrepil, da jibodo vsi dolenjski dimniki in zvoniki na potu!

— Hehehe! — se je zarežala baba in rekla: — Ti si zvit angelček pa sem ja še bolj. Grehov imaš na duši, kakor ti je zrastlo kocin na bradi, zato te imam pa jaz v rokah, da nikoli tega. Vrag mi je povedal, da si uganjal nečistost z deklo svojega gospodarja, da si kradel v Beli Krajini vino in ga skrivaj pretakal iz bokalov v grlo in na proti domu si uzmal mrvo. Ti bi pa rad zdajle časa, da bi se otresel grehov, pa se zvezal z božjo močjo zoper mene. Nič ne bo, angelček! Kar hitro povej, če ne, bova pa še eno zaplesala!

Tone še vedno potuhnjen, gleda po strani na babo, ki naenkrat poskoči, mu sezuje čevlje in ga prične ščegetati po podplatih. Hlapec odmika in taka jeza ga popade da zagrči, kakor bi se hrast nalomil.

— Na, figo ti obljubim, baba, pa ne večno zvestobo! — in pokaže z obema rokama na enkrat figi. — Tudi hudir nima gršega kopita kakor je tvoj obraz. Fej te bodi!

Tone pljune vanjo, baba pa potegne z brezovko po njegovih podplatih, da mu ni moč več sedeti. Plane kvišku, pa odskakuje, kakor bi tlela pod njim sama žerjavica. Više in više skače, baba pa ga oplazi z brezovko vselej, kadar se približa zemlji.

Ko se Tone okoplje v lastnem potu, mu potisne baba metlo med noge, sede mu na desno koleno in zdaj prične Tone letati in švigati po zraku, da je strah in groza. Sove in skovirji kričijo okoli, čuki čukajo, Tone pa jaha in frči nad gozdnimi vrhovi, kakor bi ga hudoba obsedla.

Pod dolgem letanju potisne baba brezovko navzdol in oba zletita kakor blisk z gozdno grmovje. Tam obtičita drug poleg drugega: baba sope kakor meh, Tone žaga, da odmeva daleč v noč.

Ko se baba pomiri, pravi: — Če me nočeš ti objeti, pa pusti, da te jaz poljubim, agenlček!

Tone še vedno žaga, vendar pogleda po strani babo in se jezno otrese njene roke, ki mu leze na podbradek. — Nak! — zarenči. — Tako si grda, da bi te še tri dni po smrti brenil od sebe!

— Hehehe! — se reži baba. — Le pusti, le pusti! — pa mu po časi leze za vrat.

Tone žaga, pa se še huje otresne. — Tudi smrdiš, kakor gnoj! Na!

Baba odleti v grmovje, pa se prireži nazaj, ytakne v usta dva prsta in zažvižga, da gre zemlji in drevju skozi ušesa.

Tiho je sve tako nekaj časa, kar prične šumeti v grmovju, veje se razmikajo in zopet stikajo, bližnji grm zine in iz njega se prikaže pajek, velik kakor oven. Zelen je, oči se mu svetijo kakor baklje in so velike kakor buče, vrti jih, da obhaja človeka zona, s seženj dolgimi prednjimi nogami, prične tipati po Tonetu, ki je naenkrat bled kakor mrlič.

Pajek lazi po njem, prede pajčevidno, leze podenj, pa zopet nadenj, zaprede ga tako, da se ne more geniti. Nato se ustavi nad glavo, vrti oči kakor buče in baklje, pogleda, če je dobro napravil, pa odgomazi in odšumi v grmovje.

Baba sede k Tonetu, obrne ga tako, da položi njegovo glavo v svoje naročje in se pripravlja, da bi ga poljubila. Res se skloni in res ga poljubi, ali ta dotikljaj njenih ust je tako grozen, da se splaši sama noč in pred njim uide.

Tone odpre oči, gleda v dan nad sabo, mežika in se prične zavedati kraja in položaja. V obcestnem grmovju leži ves zamotan v robidovje. Na desno se vija cesta v dolino proti krajema, ki se jima pravi Luža in Podgrad, zadaj stoji vrh Gorjancev s cerkvama svetega Miklavža in svete Jere.

Hlapec stane in se odpravi na pot proti domu.

Pred prvimi jutranjimi urami je pripeljal gospodar Konda do doma in ustavil konje prvega voza, konji drugega voza pa so se ustavili sami od sebe. Skočil je z voza, položil bič preko sedeža in tipal za koci, ki bi morali biti na sedežu ali na sodu, ali za sodom zadaj. Mračno je še bilo, vse je pretipal, pa ničesar ni našel.

— I-ha! — je zakričal za hlapcem, da bi ga doklical.

Odziva ni bilo.

— He, he! — je ponovil. — Tone, zdrami se, doma sva.

Nič.

— He, koce sem, konji so vroči!

Zopet nič.

Stopil je drugemu vozu, pogledal spredaj, sedež je bil prazen, pogledal je zadaj, ali nikjer ni bilo ne kocov, ne Toneta. Prestrašil se je. Če je padel v spanju z voza, je lahko zdrknil med kolesa in gotovo je bilo po njem. Pravijo pa, da čuva pijanca devet angelov-varuhov, torej osem več, kakor treznega zemljana.

Zbudil je pastirja, pa ga poslal iskat hlapca.

Pastir se je vrnil že pozno dopoldne, ničesar ni videl in ničesar ni vedel povedati.

Domači so si mislili, da je zašel na kak način sam domov, pa so hodili okoli kozolca in hleva in ga klicali. In okoli poludne se je na skednju resnično oglasil.

— Tone, ali si tukaj? — je vprašal gospodar in Tone se je prebudil v mrvi in oglasil.

— Ho-ja! Tukaj sem oče!

— Pa si peš prišel domov, vrag te dal! — se je zanimal gospodar dalje.

— Ho-ja! — je pritrdil Tone. — Prišel sem, pa sem se zaril v mrvo. Kaj pa bi taval okoli, sem rekel, ko nisem bil za nobeno delo!

— Kje so pa koci? — hoče vedeti Konda.

— Padli so, zdrknili z vašega soda! — razlaga odznotraj hlapčev glas. — Saj sem jih videl, kako so padli na cesto, kako jih ne bi videl?

— Zakaj pa jih nisi pobral? — se zadere gospodinja.

— Sem mislil, — pojasnjuje Tone. — sem mislil, da se bom še malo peljal.

Pastir se zagrohoče in dekla Neža, ki je prišla izza vogala, zakliče jako glasno:

— Tak pridi ven, klada pijanska!

— Ho-ja! Že grem! — se ji odzove Tone in se pokaže v odprtih vratih prostranega skednja. Razkruštran je, raztrgan, zaraščen in čokat kakor medved. Po laseh in po obleki se ga drže mrvinke bilke, ki prav nič ne motijo njegovega očesa.

Gospodar je jezen zavoljo kocov, obrne se in odhaja, a Tone kliče za njim z dobrohotnim obrazom:

— Oče, oče, čarovnica me je zmešala, tista vražja baba, ki sem ji kradel mrvo, tista je tega kriva...

In iz besed in iz obraza sije lahkovernost in dobrota njegove preproste in naivne duše.

Ni srebro ni zlato, ni mehka svila
ne bodo ga branila,
komur na dan poroda
ušteta bila kriva je usoda...

I. Trinko.

Ni stalnega vojaku mesta
kot val iz kraja v kraj hiti.

Sim. Gregorčič.

Ni vselej svet pokoj vladar
sred tihega zidu.

Sim. Gregorčič.

Njih besede so laži, umetni so smehljaji.
Mefistofelove zanke njih pogledi so goreči!

Drag. Kette.

Nobena živa stvar ni brez moči,
počiva kal sadu v najmanjšem zrni.

Ant. Medved.

Kaj človek počuti pri padcu v letalnem stroju?

—o—

Edini aktivni časnikar Italije, ki je tudi avijatik po poklicu in ki je imel srečo, da je že štirikrat padel z zraka z letalnim strojem, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo, je Odone Nasari. Sedaj opisuje ta mož občutke, ki jih je imel, ko je o priliki poleta v Lucchi na Toskanskem zletel na tla. Nasari je takrat spremljal kot pasažir letalca Marra. Letalo se je že dvignilo — tako pripoveduje Nasari — ter je plulo v sigurnem poletu med oblaki, ki so se počasi vlekli proti san-giulianskim vrhovom. Naenkrat se mi je zazdelo, da je aparat začel nekam nevarno omahovati. Leteli smo sto metrov nad zemljo ter videli, kako se travnik pod nami dozdevno hitro dviga proti nam. "Padamo", sem si mislil in čutil: Ta veter, ki se zdi, da veje iz globočine gori, je veter smrti. Tragedija, ki se ima izvršiti, deluje le trenutek na moje živce in vprašal sem se: Ali preživim to ali ne? In vendar, tudi v spovednici bi moral priznati: V onem trenutku smrtnega strahu se mi je zdela smrt kot nekaj čudovito zaželjenega. Moje oko se je obračalo na desno in levo ter izpraševalo najbližjo bodočnost, dočim je uho že pričakovalo šum, ki ga povzroči treščenje aparata v zemljo. Stroj je padal brez prestanka z doli visečo stranjo. Konec je! Srečna pot, življenje! Pilot je zastonj obračal z desno navor ter si z levico obupno tolkel v čelo, medtem ko sem jaz trdno zvit v okrovu pričakoval s tresočim srcem stvari, ki imajo priti. Končno se je stroj zaletel. Zdelo se je, da me je neka nevidna roka vrgla proti Marrijevemu telesu, ki je bil od svoje strani vržen naprej. Par sekund sem bil omamljen. Potem sem se zbudil in se oslobodil razvalin in žic. Marra je ležal s krvavečim obrazom kakor mrtev. Klical sem ga, stresel, a v tem je že bila tu hrupeča množica. Bila sva oba ranjena, a ostala sva živa...

Konec slavnega pevskega zbora Slavjanskega.

—o—

Minulo je nekoliko več nego dvajset let, odkar je postal pevski zbor družine Slavjanskega po celi Evropi slaven. Ko se je ta zbor pojavil v zahodni Evropi, je bilo to nekaj posebno novega. Pevski zbor Slavjanskega je povzročeval povsod senzacijo in dobival neprenehoma ni povsod lavorike. Vokalni zbor starega Dimitrija Slavjanskega je na svojih potovanjih toliko zaslužil, da si je Slavjanskij kupil na Ruskem veliko posestvo in krasno vilo. Toda ta uspeh ni dolgo trajal! Hči Dimitrija Slavjanskega, Nadina, je pobegnila z basistom iz zbora svojega očeta, Ivanovom, ter ustanovila nov pevski zbor, konkurenco svojemu očetu. Od tega časa so se začeli slabi časi. Slava, pa tudi materijalni uspehi družine Slavjanskega so bili od dne do dne manjši. Družinsko premoženje je prišlo na boben, a stari Rus, Slavjanskij, je umrl — počilo mu je srce. Milijonarji Slavjanski so postali beračí.

Vsa ta kriza je v najožjem stiku z rusko razstavo v Nižnjem Novgorodu. Stari Slavjanskij je bil s svojo družbo v Lisaboni na Portugalskem. Ruska vlada ga je pa na nekak način moralno prisilila, da pride na razstavo, kjer ga je baje čakalo polno zlata in obilno časti. Patrijot Slavjanskij je pretrgal svoj dogovor na Portugalskem ter odhitel v svojo domovino. Razstava v Nižnjem Novgorodu je ostala prazna, ravno tako pa tudi dvorana, v kateri je Slavjanskij koncertiral s svojo slavno družbo. Režije Slavjanskega so bile ogromne. Plačevati je moral dnevno 700 rubljev samo pevcem in pevkam, razven tega najemnino — a tudi njegova obitelj je hotela vsak dan jesti. Slavjanskij se je obrnil v Petrograd za pomoč, toda tam so ga samo tolažili ter mu obetali.

Na dan javne dražbe svojega posestva v Masandri — je umrl populizator ruske ljudske pesmi.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Jaroslav Vrchlicky umrl.

Slavni češki pesnik Jaroslav Vrchlicky, s svojim meščanskim imenom Emil Frida, je umrl na svojim posestvu v Domažlicah na zapadnem Češkem v starosti 59 let.

Vrchlicky je bil rojen v Lovni. Bil je profesor na češkem vseučilišču in je bil od leta 1901 dalje član gosposke zbornice. V zadnjem času je bolehal in ni bilo kljub največji skrbnosti zdravnikov pričakovati več ozdravljenja.

Vrchlickega je prištevati med največje duševne velikane češkega naroda, ki je zlasti zadnji desetletji takorekoč vodil češko literaturo. Kot pesnik je bil zelo plodovit in prav tako tudi kot prevajalec glavnih del svetovne literature v češčino. Vseh njegovih del je okrog sto. Češki narod je izgubil z njim enega svojih največjih mož.

Premoženje umrlega pesnika ni bilo veliko in ga je s svojimi deli zapustil svojim otrokom.

Pogreb Vrchlickega se je vršil iz panteona deželnega muzeja v Pragi na olšansko pokopališče.

Društvene tiskovine!

TISOČE zahval ima naša slovenska unijska tiskarna za lepe in najcenejše tiskovine od slovenskih društev po celi Ameriki.

MILIJONE tiskovin je že naredila naša tiskarna za Slovence po celi Ameriki. Pravila, pisemski papir, zdravniška spričevala kuverte vseh mer in barv, sploh izdelujemo vse mogoče tiskovine po najnižjih cenah. Točna in vestna postrežba. Slovenci, naročajte svoje tiskovine v slovenski unijski tiskarni.

Clevelandska Amerika,
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam in prihranili si bodete nekaj denarja. -:- -:- -:-

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje žganje tekvistne smotke — patentovana zdravila.
PRODAJA votne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v star kraj zanesljivo in pošteno
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Ako želite poslati denar domov

POSKUSITE IZOZEMSKA POŠTNA IZPLAČILA

Idite k prvi Wells Fargo & Co. podružnici — dobite jo v vašem kraju in — vročite agentu svoto, ktero želite poslati. Dobili bodete potrdilo, ktero hranite in nakaznico pa pošljite osebi, ktera ima za dobiti denar. Svota bode poslana osebi, ktera je naslovljena, v denarju dotične države. S tako pošiljatvijo ni nobenega reskiranja.

Zadej na potrdilu jamči Wells Fargo & Co. Express, s vsim svojim velikim kapitalom in 60 letnim ponosom častnega delovanja.

Wells Fargo & Company Express

Ali ste bolni?

Ako trpite na kaki nepravilnosti želodca, kakor: slabi tek, neredni odčistek, riganje, ako ste slabi, bledi in ako Vaša kri ni čista naročite takoj jedno skatuljo

PARTOLA ČUKERNIH TABLETOV,

katera stane samo $1.00 ter Vam zadostuje za več kot jeden mesec. Omenjeno zdravilo je od najboljših zdravnikov priporočeno kot najboljše za označene bolezni; in da so v resnici neprekosljivi, kaže dejstvo, da se jih je v tem kratkem času že nad JEDEN MILIJON škatulj razprodalo.

Dalje ako trpite na katerej drugi bolezni kakor: kašelj, reumatizem, trganje po udih, prsni, pljučni bolezni, bolezni jeter ali ledic, glavobol, izpadanje las, ali katera koli tajna spolna bolezen, ter ste že zastonj trošili denar, poskusite od najboljših zdravnikov priporočena zdravila svetovno znane lekarne PARTOS.

Pisma naslovljajte točno na:

The PARTOS PHARMACY
160 2nd Ave., cor. 10th St., New York, N. Y.

Slovenski ceniki se pošiljajo zastonj!

Stanovanjska beda.

—o—

Kapitalistično gospodarstvo je napravilo delavski razred ob vse ugodnosti življenja, delavec kmalu ne bo vedel, kam bi položil na večer svojo glavo, ko se vrača utrujen od dela. Zlasti delavci po mestih in taki, ki imajo več otrok, bi znali zapeti žalostno pesem o stanovanjski bedi. Delavskih družin z otroci se boje hišni posestniki kakor hudič križa. V zadnjih letih je postalo vsled tega stanovanjsko vprašanje tako pereče, da so ga začele "reševati" različne oblasti. Ali kakor se spodobi, je rešujejo po polževem tempu, in čim dalj "rešujejo", tem večja postaja stanovanjska beda. To je tudi popolnoma naravno. Vsako zlo se mora izruvati s koreninami, drugače se neprestano širi in veča. Korenine stanovanjske bede so v zasebni lasti zemlje in špekulacija z zemljo, ki namenoma draži cene stavbišč. Geslo špekulantov je, ceno kupovati, drago prodajati. Neprestano dohajanje prebivalstva v mesta in v industrijska središča ustvarja tla, iz katerih bohotno poganja špekulacija.

Nova stavbišča se ne morejo uvažati kakor n. pr. bombaž; ker pa prebivalstvo trajno narašča, je povpraševanje za stanovanji vedno večje. Ta okoliščina omogočuje posestnikom stavbišč, da privijajo zemljiške cene vedno višje. Srečnim posestnikom zemlje narašča premoženje brez vsakega truda. Prav dobro je označil umrli pruski finančni minister dr. Miquel, ko je bil še župan v Frankobrodu ob Meni, naraščanje zemljiške vrednosti. Na seji občinskega odbora je dejal: "Gospodje ste vsi hišni posestniki; zapišite ceno vašega zemljišča na vrata dvorane in zaspite potem; po 30 letih miru se pa zbudite zopet. Videli boste, da se je vrednost vašega zemljišča podvojila. Ali ste kaj delali za to, ali ste kaj plačali? Prav nič niste storili, občina je povzročila prirastek vrednosti." — Naravni razvoj vsake občine je torej v prvi vrsti koristen zemljiškim posestnikom. Ker je pa zemljiški posestnik navadno tudi hišni posestnik, sledi iz tega, da posest hiše daje možnost za obogatitev. To velja za ves kapitalističen svet, prav tako za Združene države, kakor za Ljubljano, Dunaj itd. Stavbišča so se podražila v zadnjih desetih letih v marsikaterem kraju petdeset do sto procentov.

To naraščanje cen stavbišč je porodilo današnjo stavbinsko bedo. Da se obrestuje kapital, ki je naložen v zemljišču, je treba izrabiti vsak centimeter zemlje, ali tudi stanarine morajo postajati višje. Najemniki stanovanj so prisiljeni, da oddajajo že itak tesne prostore podnajemnikom, in tako nastane naravnost neverjetna stanovanjska gneča po vseh mestih. Natlačena stanovanja so pa studenec vseh mogočih bolezni. V starih hišah so še velike sobe z zadostno svetlobo in z zadostnim zrakom, ali po novih hišah delajo čim dalje manjše prostore. V vseh mestih opazujemo enak prizor: stanovanja v sredini postajajo od dne do dne dražja, delavci, obrtniki, uradniki se selijo v zunanje okraje, in zato postajajo zemljišča v zunanjih okrajih od leta do leta dražja. Dr. Hans Kurella piše o tem sledeče besede in zadene z njimi v živo: Medtem ko v zunanjih okrajih večjih mest tlačijo iz središča mest pregnani delavci na način, ki zbuja strah in grozo, medtem ko umirajo kar trumoma in njihovi dojenčki venejo ter zapadajo njihovi sinovi v pijančevanje, potepuštvo in zločinstvo, zapadajo cela predmestja z desettisoči prebivalci slabokrvnosti, škdofuloznosti in jetiki, sedi zemljiški špekulant mirno in pokojno na praznem, širnem stavbišču in čaka na plen."

In ko je prišel stavbni podjetnik, ki mu plača zaželjeno ceno, tedaj je doseglo stavbišče ceno, ki sili k zgradbi štiri- ali petnadstropne "kasarne" za najemnike, v katere natlači posestnik najemnike, kakor stlači štacunar špecerijsko blago po predalih.

Na ta način dobiva zemljiški posestnik neverjetne dobičke. Od osmine hektarja zasluži v teku nekaj dni dostikrat po desettisoče. Zato so špekulantje in zemljiški posestniki tako besni, kadar slišijo o stanovanjskih reformah. Kaj je tem izsesevalcem na tem, če na stotisoče delavskih družin telesno in duševno propada, ker stradajo zrak in svetlobo, če le svoj kapital dobro obrestujejo.

Katero sredstvo je najuspešnejše proti temu zlu? Najbolj radikalno in najboljše sredstvo bi bila pač razdelitev zemljiških posestnikov in podržavljenje zemljiške rente. Že prej imenovani dr. Hans Kurella piše: "Prepričan sem, da se stanovanjsko vprašanje lahko radikalno reši, ako si prilaste stanovanjski najemniki, to je 97 procentov vsega prebivalstva, moč v mestni upravi in s to močjo razlaste prilastitelje." Tako piše dr. Kurella, ki ni socialist!

Za enkrat ima ta zahteva malo upanja na uspeh. Kadar bo pa onih 97 procentov prebivalstva tako daleč, da bo one 3 procente razlastilo, tedaj se ta akcija ne bo ustavila pri razlastitvi zemljišč, temveč se bo raztegnila na vse druge oderuhe, ki jih je vsepolno povsod. Ker torej današnji razvoj ni še tako daleč, zato se moramo oprijemati manj radikalnih sredstev, seveda, če kaj pomagajo. To je pa ono veliko vprašanje. Stanovanjska beda je tako ukoreninjena, da majhna sredstva nikakor ne pomagajo. Taki sredstvi sta n. pr. avstrijska zakona iz leta 1892 in 1902, tičoča se davčnih olajšav za nova poslopja z delavskimi stanovanji; tako sredstvo je tudi zakon o ustanovitvi stanovanjskega sklada, dalje zakon od 30. dec. 1911, tičoč se davčnih olajšav novih zgradb, ali povečanih hiš, ali prezidanih. K temu pride še zakon z dne 26. aprila 1912, tičoč se dednega stavbnega prava. Ti zakoni so sama taka sredstva, ob katerih se zemljiški špekulantje niti ne zganejo. Dvom nad zdravilno močjo teh zakonov opravičujejo do dobra izkušnje zadnjih 20 let. Pri zakonu za stanovanjski sklad se vidi jasno, kakšen rešpekt imajo stanovanjski oderuhi pred zakonom, ki jim ni všeč. Ta sklad ima namen, stavbinskim družbam, ki so v korist splošnosti, omogočiti ali olajšati dobavo druge hipoteke, ker prevzame sklad poroštvo za obrestovanje hipoteke. V zakonu je določeno, da naj dobi ta sklad v dobi od 1911 do 1921 iz državnega zaklada 25 milijonov. Ali že zdaj vidimo, da se kreditni zavodi prav nič ne pehajo za tem, da bi dovoljevali kredite na poroštvo stanovanjskega sklada. Naši kreditni zavodi so banke in hranilnice, ki imajo na vse druge skrbi, kakor pa dovoljevati kredit stavbnim družbam, saj so akcionarji kreditnih zavodov največkrat tudi zemljiški špekulantje. Dokler ne bo imelo delavstvo lastnih kreditnih zavodov, bo čakalo zaman na pomoč od drugod.

Mnogo boljši zakon je o dednem stavbnem pravu. Zakon je izdelan dosledno in je mnogo boljši od nemškega. V dopolnilnem in izvrševalnem predpisu se nalaga zakonu, da naj služi za zgradbo cenih in zdravih stanovanj. Dedno stavbno pravo pospešuje zidanje rodbinskih hiš ali pa hiš s cenimi stanovanji, ker daje stavbnemu upravičencu možnost, da zida, ne da bi mu bilo treba imeti kapital za nakup stavbišča. Obenem omogoča postava občinam, da lahko uporabljajo občinska zemljišča neposredno za gradnjo stanovanj, ne da bi se odrekle zemljišču. Temeljno načelo zakona o dednem stavbnem pravu je v tem, da loči med lastnino poslopja in lastnino zemljišča, ker ostane zemljišče last občine ali druge korporacije in se odda graditelju le za nekaj časa v najem, in sicer najmanj za 30 let, največ za 80 let. Torej na občinah, deželah, javnih zakladih je sedaj, da udejstvujejo ta zakon. Ali če pomislimo, kakšni delavski prijatelji sede po naših občinah in deželnih zbornicah, tedaj prav odkritosrčno dvomimo, da bi te korporacije udahnile zakonu življenje, ravno zato ne, ker bi bil ta zakon lahko blagoslov za delavstvo. Na Angleškem in v Ameriki, deloma tudi v Nemčiji, se je dedno stavbno pravo že uživelo in se sijajno obnaša. Najlepše se je praktično izvršilo dedno stavbno pravo v Philadelphiji, ki ima tudi najzdravejše in najboljše stanovanjske razmere na vsem svetu. Na Avstrijskem še ne bomo kmalu tako daleč, da bi imelo vse prebivalstvo stanovanja dostojna ljudi.

"Zarja".

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

Velik prefriganec.

—o—

Sir Edward Horace Wenkley, očetov tretji sin, že od svoje mladosti sem ni bil veliko vreden. Ker je pa bil poleg svojih mladostnih neumnosti zelo nadarjen je nekega lepega dne meni nič tebi nič všel od doma in je čez dolgo časa šele, kot vojni dopisnik nekega londonskega časopisa, stopil na površje. Živel je v času grozovite ustaje v Severni Indiji in tako porabil lepo priliko v svojo korist. Članki, katere je pisal Edward Wenkley iz onih krajev, niso bili celo vrjetni, odlikovali so se pa po svojem slogu in nenavadni duhovitosti. Tako ga je kmalo začelo vse ljudstvo, katero je bralo njegove stvari, občudovati, in ko se je vrnil po preteku nekaj let na Angleško, so uredništva z veseljem sprejemala njegove pripovedke in povesti iz Indije.

V svojo lastno nesrečo je kmalo podedoval dvajset tisoč pfundšterlingov. Kaj je hotel z denarjem? Peljal se je v Monte Carlo in zaigral vse do zadnjega. Vrnil se je v London, spisal semtertja kako malo stvar, kar so mu pa vedno izvrstno plačali in živel večinoma od izposojenega denarja. Po enem letu so dolgovi tako narasli, da so ga hoteli neki dolžniki že tožiti, zaradi goljufije. V tej zadregi se je obrnil na svojega starejšega brata, kateri je podedoval velikansko premoženje in lordski naslov. Bratje so že dolgo časa niso posebno razumeli med seboj, ta nepravilna zapuščina jih je pa še bolj oddaljila. Starejši brat je seveda vse izplačal po postavi, najmlajšemu Edwardu je pa rekel, da naj mu ne pride več pred oči.

Za nekaj časa ga je iztreznila izključitev iz rodbine. Delal je pridno, pustil igro in živel svojim dohodkom primerno. Toda nagnjenje k zapravljivosti je bilo večje, kot njegova denarna sredstva. Stopil je s pota in v nekaj letih je bil čez ušesa zadolžen. Njegov brat se ga je ni hotel usmiliti. Edward Wenkley je izginil iz Londona in pustil za seboj trumo osleparjenih upnikov.

Pol leta ni bilo nobenega glasu o njem. Meseca maja 1889 pa je naznanil angleški konzul telegrafično lordu Wenkleyu iz Palerma, da so Edwarda ujeli sicilijski briganti pri nekem izletu v gore in zahtevajo pet tisoč funtov šterlingov odkupnine. Konzul ga je vprašal, če je pripravljen toliko žrtvovati za brata.

LordWankley je zahteval, da se mu cela zadeva natančnejše pojasni in na kak način so ga vjeli. Sporočili so mu, da je bil Edward v bližini Palerma dolgo časa za oskrbnika na neki grajščini in se je zaradi njegovega dobrega značaja priljubil vsem. Pri nekem potovanju, katerega je nastopil v spremstvu konzulatnega uradnika, so ga napadli in odvedli v gore. Uradnika so pa izpustili in mu dali pismo, v katerem zahtevajo omenjeno svoto do 1. julija, drugače ne bode nikdo več Edwarda videl živega. Konzul je še pristavil k temu poročilu, da banditi vse do pičice izpolnijo, kar obljubijo.

Lord se je dolgo obotavljal. Šele čez dva tedna je pisal konzulu, da naj se pogaja z roparji v svrho zmanjšanja odkupnine.

Med tem se je raznesla cela stvar po angleških časopisih. Ljudje so napadali lorda zaradi njegove trdosrčnosti napram svojemu bratu. Tako bogat je pa ga noče rešiti iz rok roparjev! Skoraj prisiljen do tega, je moral dati konzulu povoljen odgovor.

Dva dni potem je prišla brzojavka, da zaradi odlašanja zahtevajo briganti tri tisoč več. Kaj si je hotel pomagati? Poslal je še to.

28. junija je prišel Edward, rešen iz roparskih rok v Palermo. Cela angleška kolonija je praznovala njegovo osvoboditev. Še nekaj oficirjev državne mornarice je bilo prisotnih.

Teden po tej slavnosti je priobčil največji časopis v Palermu članek, kateri je vzbudil velikansko pozornost. V uredništvo omenjenega lista je prišel takrat svetoznan ropar Andreas Bonio in želel govoriti z glavnim urednikom. Razodel mu je, da je vse natančno preiskal in prišel do zaključka da je vest o napadu na Edwarda silna, dobro zasnovana laž. Zvedeti je hotel na vsak način takoj od začetka za človeka, ki mu je odnesel tako dober plen. Vsa njegova poizvedovanja so bila zastonj. Slednjič se mu je začelo zdeti, da je vse vzmišljeno. Na konzulova pisma so se podpisovali tri roparji, njihova imena mu niso bila znana. Prišel je do prepričanja, da je Edward sam po svoje zasnoval celo stvar. Pregovoril je tri svoje delavce, da so se preoblekli za bandite in ga napadli na potu, ko ga je spremljal konzulatni uradnik. Cel čas pogajanja s svojim bratom, je živel v skriti gorski koči in izvrstno jedel in pil.

Po tem razgovoru je Bonio odšel, neopaženo kakor je prišel, iz uredništva. Bonia so 2. sept. leta 1892 v Messini obesili.)

Misliti si morete presenečenje Edwardovih prijateljev. Takoj so se podali na njegovo stanovanje, toda našli ga niso več doma. Noben človek ni vedel zanj.

Šele leta 1900 so dobili prvo vest. Z "odkupnino" si je kupil v Južni Afriki veliko premoženje in umrl kakor bogat človek.

O sadju.

—o—

Vrednost živil za naše telo sodimo v prvi vrsti po množini redilnih snovi, ki jih imajo živila in po njihovi prebavljivosti. Navadno označujemo ono živilo za najbolj redilno, ki ima čimveč beljakovin, tolšče in oglikovih hidratov. Popolnoma razumljivo je, da je 1 kg. puste govedine, ki ima 205 gr. beljakovine in 17 gr. tolšče, ali pa 1 kg mastnega sira, ki ima 262 gramov beljakovine, 295 gr. tolšče in 34 gr sladkorja bolj redilna, kakor pa 1 kg špargljev, ki imajo le 19 gr beljakovine, 1 in pol gr tolšče in 24 gr ogljikovih hidratov. ali pa 1 kg špinače, ki ima 37 gr. beljakovine, 5 gr tolšče in 36 gr ogljikovih hidratov. Živila so tem večje vrednosti za prebavo, čim temeljitejše so dostopne njihove sestavine prebavilnim sokom: slini, želodčnemu, črevesnemu soku itd. Nobeno živilo, tudi najidelanejše, namreč materino mleko, ni popolnoma prebavljivo, vedno ostanejo snovi, ki jih noben sok ne more pretvoriti v hrano za naše telo. Za prebavo je mesna hrana najprikladnejša, rastlinska hrana je mnogo težje prebavljiva. Meso, mleko, jajca uživamo lehko brez posebnih priprav, med tem ko je treba rastlinsko hrano skrbno in temeljito pripraviti, preden jo uživamo. Le pomislimo na žitna zrna, kako dolgo pot prehodijo preden zapuste kot kruh peč, ali na krompir, na zelenjavo. S kuhanjem šele postane rastlinska hrana prebavljiva.

Sadje nima mnogo redilnih snovi, o kakršnih smo govorili pri mesu in zeljenavi. Skoraj vse sadje ima veliko vode, 80 procentov in še več, tolšč skoraj prav nič, beljakovin prav malo, ogljikovih hidratov v obliki sladkorja v zmernih množinah. Izjemo delajo le orehi in mandlji, ki imajo obilo ogljikovih hidratov ter mnogo beljakovine in tolšče. Tudi kar se tiče prebave, ni sadje na prvem mestu. Sirovo je prav težko prebavljivo, prihaja torej le neznaten delec njegovih redilnih snovi, do prebave. Mandlji in orehi, čeprav imajo precej redilnih snovi, so silno težko prebavljivi in nimajo torej v resnici skoraj nobene redilne vrednosti. Prebavljivost sadja se povzdigne, če ga skuhamo.

Po vsem tem bi človek sodil, da je popolnoma nepotrebno, če uživamo sadje. Ali temu ni tako. Ker ima sadje mnogo vode, je pred vsem izborno sredstvo za ugasitev žeje. Čeprav je velik del naše hrane neprebavljiv, vendar potrebuje črevesje za redno delovanje tudi neprebavljivih snovi. Kdoj zauživa zgolj lehko prebavljiva živila, ta bi sčasoma zbolel, ker bi postalo njegovo črevesje leno. Temu se ognemo, če jemo sadje, ker sadje je na prvem mestu onih živil, ki služijo kot napolnilne snovi in kot balast lažje prebavljivim živilom. Ni se treba ogibati tudi nesirovega sadja s lupinami, če je le dobro z vodo osnaženo. Zelo priporočljive so sadne jedi, predvsem kompoti, razen borovnic, ki učinkujejo ravno nasprotno, ker imajo obilo črešlovine. Tudi posušeno sadje je zelo priporočljivo, pa naj se uživa sirovo, kakor fige, datlji, češple ali pa kuhano.

Borovnice so kaj priporočljive, da se stisne iz njih vino, ki naj se pije zlasti tedaj, če imamo črevesni katar. Jabolčni mošt ima silno malo alkohola in je posebno priporočljiv onim, ki imajo leno črevesje. Sadje je tudi izborna, osvežujoča hrana za bolnike, odrasle in otroke. Seveda dajemo otrokom le manjše množine. Jabolka in rdeče jagode je posebno priporočati slabokrvnim osebam, ker ima to sadje mnogo železa. Mandlji in orehi so prijetna izpremena bolnikom, ki imajo sukreno bolezen, ker smejo ti uživati le mesno hrano. Pri zdravljenju za razdebelitev je posebno upoštevati jabola. Zdravljenje z grozdjem se uporablja zlasti pri kroničnem zaprtju, pri protinu, ledvičnih boleznih. Limonam pripisuje ljudstvo veliko zdravilno moč, zlasti pri vnetju vratu in davici, a ta zdravilna moč še nikakor ni dokazana. Nasprotno, limone lehko prav slabo uplivajo na želodec.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po.....70c. gallon
črno vino po .....50c. "
Drožnik 4 galone za.....$11.00
Brinjevec 12 steklenic za.....$12.00
4 gal. (sodček) za $16.00
Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. .NAROČITE SE NANJ!

Nekaj, na kar se lahko zanesete.

Kadar potrebujete kakega zdravila, naj bol najboljše in najzanesljivejše. Naj bo od časa preizkušeno in katero je drugim pomagalo. Ako imate kako pljučno bolezen, — bolezen v grlu ali sapniku ali kako drugo bolezen, s katero je združen kašelj, ne bote našli boljšega zdravila nego je

Severov Balzam za pljuča.

(Severa's Balsam for Lungs)

Ustavi kašelj, razredči sluze, zaceli bolna pljuča in naredi dihanje lahko.

Cena 25 centov. Večja steklenica 50 centov.

"Nobeden človek bi ne verjel,

kako strašne bolečine so me mučile in koliko denarja sem zapravil za zdravljenje, ki ga nisem dosegel, dokler mi ni nekdo priporočil

Severovega Gothardskega Olja.

(Severa's Gothard Oil)

Prepričan sem, da je to najboljše mazilo za revmatične bolečine, nevralgijo, okorelost, oteklost in bol v hrbtu. Neki drugi moj prijatelj je imel bolečine v nogah štiri leta. Poskusil je to in ono, a nič mu ni pomagalo, dokler se ni namazal s tem mazilom.

Stanislaw Glab,
Cena 50 centov. New Bessemer, Pa.

Severova Zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Ne sprejmite nadomestitve. Ako jih nima vaš lekarnar, pišite nam. Zdravniški nasvet zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Pošilja **DENARJE v staro domovino** potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

A. J. KRASHOWITZ

Oakford Ave., Richwood, W. Va.

trgovina z mešanim blagom

Pri meni dobite vsakovrstno špecerijsko blago, najfineje sveže in suho meso, vse po najnižjih cenah. Imam veliko zalogo finih svežih in suhih klobas, gnjati in plečet.

VSE JE PRIPRAVLJENO IN PREKAJENO PO DOMAČI ŠEGI.

ROJAKI! Ne hodite k tujcem, ki vas že toliko časa do kosti glodajo, temveč podpirajte domačo obrt to je svojega rojaka.

SVOJI K SVOJIM!

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.50
" " četrt leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne natisnejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

—o—

Sedaj, ko se je vstanovila balkanska zveza proti Turčiji, se oglašajo razne vlasti in si prizadevajo ohraniti mir na Balkanu. Zakaj? Hudo jim je, da bi te dežele razširile svojo moč.

* * *

Vse upitje jim nič ne pomaga. Njihovi nameni so prozorni. Politika teh vlasti je roparska, glavno ulogo pri njihovem prizadevanju za "mir" igra vendar le pohlep in zavist.

* * *

Strašna bo vojna križa proti polumesecu, staro sovraštvo je zopet vzplamtelo, krvna osveta kliče balkanske narode, da se maščujejo za turška grozodejstva, izvršena že pred stoletji. Ubogi "bolni mož ob Bosporu"!

* * *

Ko smo vprašali nekega rojaka-državljana, če se je dal registrirati, je odgovoril: "Čemu, saj vladajo vendar Pierpont ter drugi taki denarni mogotci, pa naj bo predsednik kdorkoli..."

* * *

Seveda je znano kot dejstvo, da prispevajo možje kot Morgan, Frick, Harriman, Archbold in drugi z ogromnimi svotami k volilnemu skladu, ne da bi zahtevali za to kakega povračila v tej ali oni obliki...

* * *

Taftova rodbina je izdala 150 tisoč dolarjev, da je bil "Billy" izvoljen predsednikom, torej toliko, kakor svoje čase patrijot Pierpont za Roosevelta. Toda, če je družina Taftova potrošila toliko denarja, je vendar vse kaj drugega, kakor če prispeva kak trustov magnat s tisoči in tisoči dolarji za izvolitev moža, s katerim ga ne vežejo vezi sorodstva, ampak interesi lastnega dobička.

* * *

Flatbush je ogorčen, ker je tam toliko patrijotov, ki ne znajo niti besedila "America" in "Star Spangled Banner". To ni še nič. Tukaj je mnogo patrijotov iz dežele makaronov in polente, ki mislijo, da je Victor Emanuel predsednik Združenih držav, njihov distriktni vodja pa guverner.

* * *

Iz Laha, ki si je domišljal, da mora biti anarhist, in ki je bil obsojen v tridesetletno temnico, ker je izvršil atentat na kralja, bi bila smrtna kazen dobrota. Trideset let v temnici, brez družčine, ne da bi smel govoriti, videti ljudi, je slabše kakor smrt. To je naravnost poziv zblazneti in izvršiti samomor. Taka kazen niti polovico ni tako človekoljubna, kakor nagla smrt na električnem stolu.

* * *

Turčija poizkuša dobiti od tukajšnjih bankirjev petdeset milijonov posojila... Resnica je dandanes, da nimajo diplomati, ampak magnati ključ za vojno in mir. Vojne ladje in kanoni niso glavno sredstvo za vzdrževanje miru, ampak denarne vrečice denarnih knezov. Če jih ne odvežejo, tudi vojske ni... Denar — sveta vladar.

* * *

Ženo ustrelil, v mnenju, da je vlomilec. Čudno je, da se dogajajo take usodne zamenjave vedno pogostejše...

* * *

New Haven železnica je v svoji skoposti opustila dati napraviti neke varnostne naprave. Pripetila sta se vsled tega dve nesreči, železnica mora plačati sedaj odškodnine v znesku 1 milijon 500 tisoč dolarjev. Čisto prav!

* * *

Ettorja in Giovannittija, znanih delavskih voditeljev, ne izpustijo iz zaporov, dasi more biti zanje vsak čas položena jamčevina. Tako predpisuje postava! Dinamitard Wood, predsednik American Woolen Co., je svoboden kot ptič. Tako predpisuje postava! Seveda, prva dva nimata nič, Wood je večkratni milijonar. Časih smo že slišali, da so postave za vse enake...

Načelo večine.

—o—

Ljubljanski "Dan" piše:

Kadarkoli opravičujeta Tisza in Lukacs svoje brutalno početje, ki bije v obraz najprimitivnejšim načelom parlamentarizma, se z uprav bečarsko nesramnostjo sklicujeta na načelo večine, ki daje po njuni razlagi večini v ogrskem državnem zboru pravico, da postavi manjšino, ki hoče parirati, enostavno z brahialno silo pod kap.

Te besede čitamo v "Zarji". Resnične so! Ampak čemu hoditi iz Ljubljane na Ogrsko v Budimpešto, ako se hoče dokazati, kako oligarhija in politiška nemorala opravičuje nasilnost načela večine? Ali ni iz Ljubljane najbližja pot v Ljubljano samo na Kongresni trg v deželni dvorec? Tu vidimo načelo večine uveljavljati na isti način in z istimi sredstvi kakor v ogrskem državnem zboru.

Tisza je poklical v ogrski parlament policaje, Fran pl. Šuklje pa je poklical v kranjski deželni zbor paznike iz prisilne delavnice, ki naj bi svoj čas poslanca Turka in Supančiča vrgli iz zbornice. Ali ni brutalna sila potisnila poslanca Reisnerja in Ribnikarja iz deželnega zbora? Ali se ni klerikalni poslanec Demšar zaletel v slabotnega poslanca dr. Novaka, ga sunil v prsi in ga skoro podrl na tla? Ali se ne kaže že vsa štiri leta, odkar zboruje kranjski deželni zbor v sedanji sestavi, da je manjšina brez vsake moči, ker jo mori in tlači klerikalno načelo večine, ki je popolnoma identično z načelom nasilstva in demagoštva? Ali ni načelo večine pozobalo slovenski vseučiliščni fond v znesku 750 tisoč kron? Ali ni načelo večine sistiralo mestno avtonomijo v Ljubljani, v Idriji, v Kamniku, kjer so vladali komisarji, oziroma gerenti? Ali ni načelo večine vrglo iz vseh javnih zastopov vse napredne elemente, kakor da bi ne imeli nobene druge dolžnosti, kakor samo plačevati davke? Ali ni načelo večine edino krivo, da še danes strada kranjsko učiteljstvo? Ali hočete še kaj več dokazov, da se načelo večine izvaja do pičice natanko tako na Kranjskem kakor na Ogrskem? Dejanja govore — beseda naj umolkne! Žalostna je naša slava, ki hodi po zaslugi klerikalcev čisto sporedno s slavo madjarskega bečarstva! Obema je krona — načelo večine! Kadar se pa kolesce zasuče — kaj bo pa potem?

Sleparstva pri premogovnih pogodbah.

Tacoma, Wash., 10. okt. — Tukajšnje zvezno sodišče dolži C. E. Houstona in Johna H. Bullocka zarote in sleparstva proti vladi pri premogovnih pogodbah v Alaski. Po devetnajsturnem posvetovanju so porotniki spoznali obtoženca za kriva. Obsodba se razglasi dne 9. novembra.

Amerikanec dobi Nobelovo nagrado.

Stockholm, Švedija, 11. okt. — Nobelovo nagrado za medicino bodo podelili letos dr. Alexis Carrelu iz Rochefeller univerze v New Yorku. Nagrada znaša $39.-000. Carrel si je pridobil velike zasluge pri preiskovanju krvi in pri prenašanju organov. Star je 39 let in rojen na Francoskem.

Slovenske vesti in dopisi.

—o—

Zaroka. — G. W. C. Kubelka, c. kr. korvetni kapitan v p., brat g. Viktor Kubelka v New Yorku, se je v Schwanbergu na Štajerskem zaročil z baroneso Alice Pachner, hčerjo dvornega svetnika na Dunaju.

Yukon, Pa. — Posebnih novic nimam za poročati. Čeravno delamo vsaki dan, gre z delom bolj slabo, ker nam manjka vozov za premog. Rojakom ne svetujem sem hoditi. Zadnjič sem enkrat omenil, da se tukaj dobro dela, pa je res prišlo nekaj ljudi. Nekateri so zadovoljni, drugi zopet ne. Le za pridnega in močnega človeka, katerih ne straši nobena napora, je tukaj lahak obstanek, za drugega ne. V tukajšnjih premogokopih je namreč tudi premog. — Omenim naj tudi, da sem bil na konvenciji S. N. P. J. Razmer ne bodem podrobno razkladal, povem pa samo, da so tamošnji socialisti jako pridni za polniti svoje žepe in za odirati delegate. Pri nas je navada, da vsi možki plačujemo enako svoto za hrano. V Milwaukee je bilo pa drugače. Čim manjši je bil delegat, tem manje je plačal, čim večji, tem več je plačal. Jaz sem bil pa največji in najdebelejši, sem pa največ plačal. Jedli so seveda vsi pri eni mizi pa so mislili: velik delegat ima več denarja kakor majhen, pa so se motili. Zahvalim se svojemu gospodarju Josipu in gospodinji Mariji Župaj, katera sta me tako dobro postregla za prav primerno ceno. Zahvaljujem se jima tem potom za vso gostoljubnost, katero sta mi izkazala za časa mojega bivanja na konveneiji. Ko sem prišel domov, sem dobil pismo od rojaka Ivana Kračmana, ki leži bolan v bolnici v Pittsburghu. Bolan je že 14 mesecev in me je prosil za podporo. Dotično prošnjo sem prebral na seji društva "Edinost" štev. 34 S. D. P. Zveze dne 6. oktobra. Takoj sem nabral 4 dolarje. Potem so še darovali drugi rojaki, tako, da znaša cela svota $14.20. Darovali so sledeči: po 50 centov: Anton Lavrič, Martin Tomazin, Anton Volk, Josip Tomazin, Mihael Prešeren, Jurij Maskrb, Bartol Lušina, Fr. Hribar, Anton Lenhart, Ivan Otina, Josip Lavrin in Ivan Kosec; po 25 centov: Bartol Jalens, Mihael Mačkovšek, Ivan Vidmar, Fran Kostelc, Mihael Globočnik, Marko Kovač, Josip Kastelic, Josip Korošec, Rihard Rancinger, Stanislav Odjakovnič, Gužnik, Mihael Klarič, Mihael Salcar, Peter Grum, Fran Grum, Jožefa Vidmar, Valentin Škrlič, Fran Šuštaršič, Martin Mrvič, Nikolaj Littenkopf, Fran Gonbalič, Josip Murgelj, Rudi Fabjan, Alojzij Jereb, Anton Golobič, Marija Kosec, Fran Sašek, Martin Vraš in Marija Golobič; Fran Golobič 30 centov; po 20 centov: Anton Mihelčič in Anton Klarič; po 10 centov: Barbara Mačkovšek, Fr. Zupan in Josip Tomšič. Vsem darovalcem se prav lepo zahvaljujem. Anton Lavrič, nabiratelj. — (Prejeli skupno svoto v znesku $14.20 in odposlali na pristojno mesto. Uredn.)

Farrell, Pa. — Tukaj smo ustanovili društvo ali postajo, spadajočo k sv. Barbari v Forest City, Pa. Začeli smo z 10 člani. Upamo, da bode kmalu naraslo, ker se dobi še več rojakov, kateri niso pri nobenem društvu. Za vsakega je potrebno, da se vpiše, ker je to jako koristno za slučaj nesreče ali bolezni. Pristopite, zdaj se nudi najlepša prilika! Sprejmejo so vsi, bodisi možki ali ženska, fant ali dekle, kakor tudi otroci. — Naj omenim žalosten dogodek našega rojaka. Neko nedeljo so ga silili, da naj pristopi k društvu. On pa je odgovoril: "Za kaj bi pristopal? Zdrav sem, pobiti se pa tudi ne morem." Toda glej! Ko je šel drugi dan na delo, se je ponesrečil in si zlomil nogo dvakrat nad kolenom in pod kolenom. Sedaj leži v bolnišnici in sam ne ve, kdaj bode sposoben za kako delo. Nesreča nikoli ne počiva. Pristopite, dokler ste zdravi in ne norčujte se iz take stvari. Neki drugi rojak mi je nekaj takega povedal nazaj, da ni za javnost, ko sem ga prigovarjal, da naj pristopi. Obžalujem, da se še dobijo taki ljudje med nami, no, pa upam, da jih ni dosti. Nekoč sem bral v nekem listu dopis, kateri pravi, da naj gospodarji vplivajo na svoje ljudi, da naj pristopajo k društvom. To tudi jaz pritrjujem. Rojaki, berite v naših glasilih, koliko solz posuše naše organizacije in koliko sirot bi bilo, če bi teh ne bilo. Organizirajmo se torej, dokler je čas, dokler ne bode prepozno! Tukajšnja naselbina se je v par mesecih precej pomnožila. Delujmo složno in v kratkem mora šteti društvo 50 članov. V slogi je moč! — Tukajšnji Hrvatje zidajo veliko dvorano, katera bode največja v tem kraju. Tri društva so stopila skupaj in bodo složno delovala za pokritje stroškov. Čast jim! — Josip Germ, začasni predsednik.

Barberton, Ohio. — Tukajšnje delavske razmere so še prav povoljne, dela se vsak dan, samo plača je precej skromna. Akoravno kdo izmed rojakov nima dela, lahko pride sem za $1.50 dnevno, če hoče. — Na društvenem polju dobro napredujemo. Pevsko društvo "Sava" priredi 28. novembra veselico. Vsi Slovenci in Slovenke pridite in pomagajte do boljšega uspeha. Obetamo vam, da bodete presenečeni. Še nikdar niste slišali tako lepega petja in tudi za druge zabave bode preskrbljeno. Slovenci smo v petju zrojeni; že od svoje mladosti sem smo navdušeni za petje. Seveda nima vsak tega lepega božjega daru, da bi sodeloval, k gmotnemu uspehu pa vsak lahko pomaga. Zatorej vam že naprej kličem: "Na svidenje 28. novembra!" Program bode že o pravem času objavljen. — Tukaj v Barbertonu smo videli tisto veliko ptico štorkljo. Vsak bi jo rad vjel, pa posrečilo se je samo A. Jerinu in prinesla mu je krepko hčerko, da bi slovenski narod ne nazadoval. Pri A. Reparju je pa pustila krepkega sinčka. Obema družinama najiskrenejše častitke! — Fran Mrzlikar.

Joliet, Ill. — Še nikoli ni bilo čitati dopisa v "Glasu Naroda" izpod peresa moje desnice iz Jolieta, zatorej blagovolite priobčiti sledeče: Strinjam se z dopisnikom A. Zupančičom iz Jolieta ter potrjujem, da je tukaj za novince slaba, ker ne more nobeden dobiti dobrega, za delo pravega prostora, pa magari je 15 let v Ameriki. Tu bossi nad novimi delavci kričijo, psovajo, da je žalostno. Ako ni novodošli sposoben za delo, zakaj ga vknjižijo? Boljše je, da ga na delo ne pokličejo pod tašnim poveljem. Vidite, tako je z delavci. Podpisani sem že to skusil. Pri mojem odhodu iz Minnesote sem rekel, da tako hitro ne pridem nazaj, toda zmotil sem se. Gotovo je, da se vrnem v okrilje mrzlega severa ter bodem radosten pri gorki peči čital "Glas Naroda". Res je v Jolietu prijazno mesto, poceni močni ječmenovec, toda žalibog, za novoprišle ni pravega zaslužka. V ostalem pa sporočam, da sem korakal po Hickory ulici in videl rože, ki edino ob solnčnem zahodu cveto. Oblačno vreme draži ženske, ker ne morejo oprane obleke posušiti. Tu imamo dosti slovenskih deklet, vsak fant si lahko eno izbere, ako hoče pošteno. — Ivo Težak.

O človek, človek, v ničem nisi tolik mojster nego v prevarjenju samega sebe!

Pavl Pajk.

POZDRAV.

Pred odhodom na parnik pozdravljam vse znance in prijatelje v Chisholmu, Minn., posebno mojega brata in njegovo soprogo ter njegove fante. Z Bogom!

New York, 10. vinotoka.

Ignacij Korbar.

Predno se podava na široko morje, pozdravljava vse rojake in rojakinje po širni Ameriki, posebno pa brata oz. svaka Alojzija Uhernika in njegovo ženo, Fr. Jakšeta, Martina Jevnikarja in Frana Junca ter se jim lepo zahvaljujeva, ker so naju spremili na kolodvor.

New York, 10. vinotoka.

Ivan in Helena Uhernik.

Pri odhodu v stari kraj še enkrat pozdravljam mojega strica Josipa in Antona Kakoviča. Z Bogom!

New York, 10. vinotoka.

Alojzij Škrlj.

Na povratku v staro domovino še enkrat pozdravljam vse znance in prijatelje v Ravensdale, Wash., posebno pa mojo sestro Josipino Arko in njeno obitelj in brata Andreja Gorjup; obenem pozdravim tudi vse prijatelje in znance v Chisholmu, Minn., posebno pa mojega moža Ivana Šilca. Vsem skupaj kličem: Z Bogom!

New York, 10. vinotoka.

Helena Šilc.

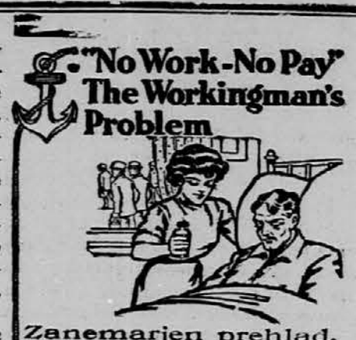

Zanemarjen prehlad.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

odstrani nevarne posledice, ako se pravočasno rabi po predpisih, ki so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. — Pazite na ime in **sidro** na omotu.

F. AD. RICHTER & Co., 215 Pearl Street, New York, N. Y.
Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. all 50c.)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
Kprinz Wilh..	okt. 15	Bremen
Ryndam	" 15	Rotterdam
Amerika	" 17	Hamburg
La Provence ..	" 17	Havre
Adriatic	" 17	Liverpool
G. Kurfuerst..	" 17	Bremen
Chicago.....	" 19	Havre
Vaderland.....	" 19	Antwerpen
St. Paul..	" 19	Southampton
P. F. Wilhelm	" 19	Bremen
Kaiser Wilh. II	" 22	Bremen
Potsdam.....	" 22	Rotterdam
Argentina	" 23	Trst-Fiume
Mauretania....	" 23	Liverpool
Baltic	" 24	Liverpool
La Savoie.....	" 24	Havre
Fr. d Grosse..	" 26	Bremen
Philadelphia ..	" 26	Southampton
Majestic.....	" 26	Southampton
Pres. Grant....	" 26	Hamburg
La Touraine...	" 26	Havre
K. Wilh. d. Gr.	" 29	Bremen
Potsdam	" 29	Rotterdam
Kroonland	" 30	Antwerpen
Cedric	" 31	Liverpool
George Wash.	" 31	Bremen

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

Kje je JANEZ PREJE, kateri je odšel iz St. Mary's, Pa., dne 12. julija? Star je 21 let, visok 5.10 in 185 funtov težak; na levi roki mu manjka prst kazalec. Tu ima ženo in dva otroka. Zato prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da naznani. — **George Schlimm**, St. Mary's, Pa.
((-18—10)

VABILO
na
PLESNO IN ZABAVNO VESELICO

katero priredi
društvo sv. Andreja štev. 84 J. S. K. J. v Trinidad, Colo.,
v nedeljo dne 20. oktobra 1912.

Veseliac se vrši na Sopris, Colo., v prostorih g. Franka Reiter.

Pričetek je točno ob 1. uri popoldan in bode trajala do ponedeljka v jutro.

Vabi se sl. občinstvo v okolici mesta Trinidad, kakor tudi druga podporna društva v bližnji okolici, in sicer društvo "Slovan" v Sopris, Colo., "Planinski Raj" v Primero, Colo., in "Triglav" v Tercio, Colo., da se veselice obilno udeležijo, ter smo jim v enakem slučaju pripravljeni vrniti obisk.

Posebno pa se opozarja vse člane, da se kolikor mogoče polnoštevilno udeležijo veselice, da jim ne bode treba plačati globe v znesku treh dolarjev, kakor je bilo sklenjeno na seji dne 22. septembra. Ta globa zadene vsakega člana, kateri živi v okrožju 30 milj od mesta Trinidad. Ker je Tercio oddaljena 31 milj, živi pa tam precejšnje število članov, je tudi ta naselbina všteta, da plača član globo, ako se ne udeleži veselice, prirejene v korist društvene blagajne, katera je prazna iz vzroka, ker imamo vedno veliko število bolnikov.

Vstopnice za veselico se bodo razposlale članom po vseh naselbinah, kateri so prošeni, da se potrudijo, da jih kolikor mogoče veliko prodajo.

Vsi, kateri se mislijo udeležiti veselice, se lahko pripeljejo v nedeljo jutro po progah Colorado Southern, Colorado & Wyoming in Santa Fé železnice v Trinidad, od tukaj pa s poulično karo na Sopris.

Vstopnina za nečlane 50¢, dame so proste. Plača se samo za pijačo, a za prosti prigrizek bode obilno preskrbljeno.

K mnogoštevilni udeležbi najvljudneje vabi ODBOR.
(8-18—10)

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvanija.

ODBORNIKI:
Predsednik: MARTIN GERCMAN, Box 638, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707. Forest City, Pa.
II. tajnik:: STEFAN ZABRIČ, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 527, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 262, Collinsville, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans
II. porotnik: ANDREJ ŠLAK, 7713 Issler St., Cleveland, Ohio

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

PRISTOPILI.

K postaji štev. 1:
Anton Jager rojen 12. junija 1880.

K postaji štev. 3:
Leopold Hortnik, rojen 7. jul. 1889; Alojz Dremelj, rojen 23. avg. 1889; Anton Strmljan, 17. jan. 1893; Ignac Razoršek, 31. jul. 1895; Alojz Groznik 25. mar. 1894.

K postaji štev. 4:
Jakob Boloh, rojen 21. junija 1888.

K postaji štev. 6:
Ivan Rugel, 19. maj. 1879; Ivan Janež, 16. dec. 1869.

K postaji štev. 8:
Pavel Svarča, 11. jan. 1886.

K postaji štev. 11:
Stefan Figurski, 15. okt. 1887. Martin Czipusha, 10. avg. 1893; Matevž Czipusha, 25. sept. 1867

K postaji štev. 13:
Alojz Sresak, 16. jun. 1893.

K postaji štev. 14:
Joe Fitz, 23. feb. 1881; John Maček, 28. apr. 1870.

K postaji štev. 16:
Louis Floresti, 4. jul. 1879; Anton Pirc, 28. maj. 1886; Carolino Foruti, 10. apr. 1889; Sam Lotti, 9. sept. 1893; Frank Verš čaj, 16. feb. 1882; Marie Zokoneli, 4. jul. 1878.

K postaji štev. 17:
Jakob Vehar, 15. jul. 1885.; Nikolaj Markulin, 29. jun. 1891, Anton Skvarče, 29. maj. 1885.

K postaji štev. 19:
Ignac Blatnik, 31. jun. 1884.

K postaji štev. 22:
Jernej Oblak, 8. avg. 1876; Ignac Bizjak, 29. avg. 1882.

K postaji štev. 24:
Luka Bergant, 14. okt. 1876.

K postaji štev. 26:
Joesf Medved, 23. marc. 1893; Alojz Rešetič, 31. maj. 1893; John Kokelj, 12. nov. 1890; Fr. Valjavec, 10. maj. 1878; Frank Drempetič, 24. mar. 1881; Stefan Drempetič, 4. jan. 1892; J. Knific, 15. maj. 1894.

K postaji štev. 28:
Frank Rupnik, 28. april. 1892.

K postaji štev. 29:
Lovrenc Porenta, 25. jul. 1896. Anton Filipič, 6. jan. 1886.

K postaji štev. 30:
John Robič 29. avg. 1879; Fr. Gruden, 2. avg. 1893.

K postaji štev. 31:
Anton Saje, 25. avg. 1888; Geo. Jelič, 13. jul. 1891; Frank Matko, sept. 188; Steve Jerman, 16. avg. 1885; Matija Ketel, 6. jan. 1876; Frank Kreus, 4. okt. 1885; Louis Haljovec, jul. 1896 John Haljovec, feb. 1885.

K postaji štev. 33:
Gabriel Rus, 24. mar. 1885; Ludvig Verček, 21. feb. 1890.

K postaji štev. 34:
Josep Jerin 20. avg. 1882.

K postaji štev. 35:
John Dučič, 9. mar. 1888; Rok Krajnc, 12. avg. 1892. Josef Sobodin, 18. dec. 1892; Matt Tržič; 25. mar. 1891.

K postaji štev. 38:
John Podložin, 9. nov. 1886, Stani Orlovski, 17. jul. 1887.

K postaji štev. 41:
Franc Tršek, 30. marc, 1885, John Kovač, 14. avg. 1885.

K postaji štev. 42:
Stefan Esih, 28. okt. 1883, Martin Ostrožnik, 8. nov. 1886; Paul Marčič, jun. 86; John Zibert, maj 1876; John Reven, dec. 1888.

K postaji štev. 47:
Ernest Peneel, 26. jun. 1896, Frank Cekada, 1. maj 1880; J. Miklauc, 24. dec. 1875.

K postaji štev. 55:
Frank Ošaben, 3. feb. 1881.

K postaji štev. 56:
Frank Oblak, 14. nov. 1895.

K postaji štev.: 60:
Anton Lomšek, 8. nov. 1880; M. Sočinski, 19. sept. 1885.

K postaji štev. 62:
John Gall. 27. dec. 1873.

K postaji štev. 64:
John Sajn, 10. maj. 1889.

K postaji štev. 69:
Frank Lakner, sept. 1884; Peter Barič, 20. sept. 1891; John Ferinac, dec. 1883.

K postaji štev. 71:
John Gačnik, 16. okt. 1869, Andrej Mlakar, 20. dec. 1873.

K postaji štev. 74:
Ivan Sprajcar, 24. jun. 1891, Ivan Mohor, 2. jul. 1878.

K postaji štev. 76:
John Grabnar, 2. apr. 1889.

K postaji štev. 78:
Matevž Možina, 17. sept. 1885.

K postaji štev. 79:
Tedi Galoš, 13. avg. 1871.

K postaji štev. 80:
John Petek 15. maj. 1886; Jernej Casel, 21. avg. 1886.

K postaji štev. 82:
John Francelj, 25. dec. 1885; Louis Zimmerman, 27. maja 1887, Frank Mave, 31. marca 1896, Frank Rupert 2. apr. 1876 John Steblaj 24. jun. 188, Anton Valentinčič, 4. apr. 1884., Josef Germ, 19. jan. 1885; Anton Tekale, 7. jul. 1885; Jakob Peršin, 3. jun. 1886; Frank Vicogi 20. mara 1890; John Mačik, 7. maja 1886; Anton Rupert 17. jan. 1884; John Suštaršič, 28. aug. 1874.

Z bratskim pozdravom vsem društvenikom

John Telban,
gl. tajnik.

ZANIMIVE KNJIGE.

Trije rodovi Dogodki iz nekdanjih dni. Spisal Engebert Gangl. Izdala družba sv. Mohorja.
Zelo zanimiva povest, ktero je pisatelj postavil v Belokrajno.
Velja 50c. s pošto vred.

Človek in pol. Spisal Ivo Šorli. Zanimiv roman. Velja 80c. s pošto vred.

Potop. Zgodovinski roman, spisal Sienkiewacz. Oba zvezka obsegata 1200 strani. Sienkiewiczevi romani so zelo priljubljeni in izšli v prevodu v več jezikih Velja s pošto vred $1.80.

Mati. Socijalen roman, spisal Maksim Gorki. Velja s pošto vred 80c. Ta roman je zelo času primeren in je zgolj vzet iz delavskega življenja.

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., * * New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

V. konvencija S. N. P. J. v Milwaukee, Wis.

—o—

(Nadaljevanje.)

Štirinajsta seja 23. sept. 1912.

Predsednik Železnikar otvori sejo ob dveh popoldne. Čita se imenik gl. odbora in delegatov. Navzoči so vsi.

Nato se prečitajo brzojavka in došla pisma.

Sledi poročilo preiskovalnega odbora. Del. Hrast poroča o zadevi pritožbe br. Arčula, člana bivšega društva Gora štev. 45, zaradi neizplačanih mu dnevnic ob času katastrofe v Cherry, Ill. Sklene se, da se mu izplača svoto $25.00. Prej pa mora povrniti blagajno bivšega društva Gora št. 45.

Glede pritožbe brata Permeta, člana društva Triglav štev. 2, se sklene, da se odobri sklep društvene seje.

Sledi čitanje pravil.

Glavni blagajnik prejema denar in ga naklada v smislu teh pravil ter izplačuje vse pravilno nakazane podpore in izdatke tedensko. Vodi pregledne knjige, hrani listine in hranilne knjižice ter skrbi sploh, da so denarne zadeve vedno v redu.

Gl. zapisnikar vodi zapisnik vseh rednih in izvanrednih sej izven konvencije ter jih priobčuje v "Glasilu".

Urednik urejuje "Glasilo". Upravnika si izbere urednik v sporazumu z gl. odborom; plačo določi konvencija. Urednik je odgovoren za uredniške in upravniške posle "Glasila".

Vrhovni zdravnik pregleda prošnje novih kandidatov, in sicer natančno, predno jih sprejme ali zavrže. Za odklonjene kandidate mora navesti vzroke, radi katerih jih je odklonil. Dajati mora vsa pojasnila v slučaju bolezni in pregledati nakaznice, če to zahteva gl. tajnik. Za svoje poslovanje je odgovoren gl. odboru, kateri ga sme zahtevati na sejo v slučaju potrebe.

Namestnik nadomestuje tajnika ali blagajnika, nastopi izpraznjen prostor gl. tajnika ali blagajnika, dokler se potom glasovanja izvoli druge uradnike. Kadar nadomestuje izpraznjeno mesto, je deležen plače, določene od konvencije za dotični urad.

Glavni nadzorni odbor. — Prvi odstavek naj se glasi: "Glavni nadzorni odbor sestoji iz 3 članov, katere voli konvencija. Gl. nadzorni odbor pazi, da se redno in točno posluje, nadzira knjige in račune tajnika, blagajnika in urednika, pregleda vsakih 6 mesecev sam ali pa po pooblaščencih, za katerih delo je odgovoren, Jednotine račune ter pazi sploh, da vrši vsak odbornik svoje dolžnosti točno in vestno. Nadzira delovanje vseh odbornikov.

Če zapazi nadzorni odbor kake nerednosti ali kaj sumljivega pri poslovanju gl. odbornikov, naj takoj obvesti gl. predsednika in druge odbornike, naj takoj, ko ima dokaze v rokah, suspendira dotičnika, skliče izvanredno sejo Jednotinega odbora, katera vse preišče, zasliši dotičnike in potem sodi. Sodbo mora dati v potrdilo gl. porotnemu odboru. V slučaju, da kateri nadzorni odbornik ne izvršuje svoje dolžnosti, ga ima upravni odbor pravico zaslišati in ga postavi pred porotni odbor.

Točka "Glavni porotni odbor". Pri drugem odstavku naj se glasi zadnji stavek: Svoje obsodbe izjavlja pismenim potom in priobčuje v "Glasilu".

Pri tretjem odstavku, koncu prvega odstavka se doda: V najkrajši dobi. Tretji stavek tretjega odstavka naj se glasi: Sodba izrečena z dvetretinsko večino obeh odborov v zvezi s soglasnim sklepom Jednotine seje je neovrgljiv in nima nobena stranka pravice se pritožiti na javno glasovanje. V slučaju, da tožitelj ali toženec ni zadovoljen s katerim članom porotnega odbora, sme apelirati na upravni odbor, da določi zanj drugega porotnika. To se mora zgoditi prej, predno je sodba izrečena.

Prave direktne zakonodaje.

Iniciativa. 1. Društva imajo pravico med konvencijami staviti predloge za spremembo, dodatek ali črtanje kateregakoli člena v ustavi in pravilih, izvzemši načelne izjave, predlagati nove člane in stvari sploh, ki so v korist Jednote.

2. Predlog se objavi v "Glasilu", nakar ga mora podpirati najmanj deset drugih društev iz deset različnih držav in šele potem mora gl. tajnik dati predlog na splošno glasovanje vsega članstva.

3. Predlogi za izpremembe, dodatek ali črtanje členov v ustavi in pravilih se sprejemajo le z dvetretinsko večino članov in članic potom referenduma; drugi sklepi, ki nimajo stika s pravili, pa z nadpolovično večino oddanih glasov.

Referendum. 1. Zadeve izredne važnosti, ki nastanejo ali pridejo sčasoma, morajo iti na referendum ali splošno glasovanje. Dalje gredo na referendum vsi predlogi glede spreminjanja, dodajanja ali črtanja v ustavi in pravilih na podlagi iniciative, določitev kraja za redne konvencije, volitev odbornikov za izpraznjena mesta v gl. odboru, sporne zadeve, kjer se gl. odbor ne more sporazumeti.

2. Referendum ali splošno glasovanje mora biti vselej in v vseh zadevah individualno, t. j. vsak dober član in članica ima eden glas. V to svrho mora glavni tajnik za vsak slučaj referenduma nabaviti in razposlati na vsa društva tiskane glasovnice, ki vsebujejo pravilno raztolmačen predlog ali zadeve, o katerih se glasuje.

3. Obrok glasovanja je šest tednov datuma, ko je referendum po gl. tajniku uradno objavljen v "Glasilu". Glasovnice, ki se vrnejo po pretečenem obroku, so neveljavne.

Pomožni odbor se voli že po novih pravilih.

Uprava Jednotinega premoženja.

Med prvi in drugi stavek te točke se pridene: Sme se denar naložiti tudi na dobre državne ali mestne bonde ali zadolžnice. Drugo ostane.

Varščine.

Drugo ostane kot je, le varščina za tajnika se zviša od 5 do 15 tisoč, blagajnika pa od 10 do 15 tisoč. Varščine upravnega odbora hrani predsednik nadzornega odbora, vse druge varščine pa gl. tajnik. Blagajniki in tajniki krajevnih društev morajo jmeti varščine, kakor tudi vsi uradniki gl. in krajevnih odborov, če tako zahteva odborova seja, in sicer kolikor ista določi. Varščine preskrbi Jednotin urad.

Jednotin pomožni odbor.

V kraju, kjer ima Jednota svoj sedež, se mora voliti še pomožni odbor, katerega nominirajo društva v kraju Jednotinega sedeža, a izvoli pa splošno glasovanje. Nominira se 12 kandidatov in 6, kateri dobijo največ glasov, je izvoljenih. Nominacija se vrši meseca oktobra, volitve pa meseca decembra po vsaki redni konvenciji, in sicer za tri leta. Člana tega odbora zamore gl. odbor po svoji seji vsak čas spremeniti, če so nesposobni ali če delajo proti koristim Jednote. Na mesto odstavljenega pomožnega odbornika pride kandidat, kateri je imel pri volitvah za izvoljenimi največ glasov. Pomožni odborniki prejemajo za vsako sejo $1, ako se je udeleže. Pomožni odbor dela v sporazumu upravnega odseka. Udeležiti se mora vseh rednih in izvanrednih sej upravnega odsekain gl. odbora.

Seja glavnega odbora.

Seja gl. odbora naj se vrši enkrat na leto.

Redne seje upravnega in pomožnega odbora se vrše vsak mesec, izvanredne pa, kadar nanese potreba.

V zadnji odstavek prvi stavek pride: Sejam predseduje predsednik ali podpredsednik.

Seje so javne, predsednik pa seje lahko vsak čas proglasi za tajne.

Br. Zevnik želi, da se mu dovoli odpotovati, ker ima važne razloge, kar se sprejme.

Zaključek seje ob 6. uri zvečer.

Petnajsta seja, sept. 24, 1912.

Predsednik Železnikar otvori sejo ob osmi uri zjutraj. Čita se imenik gl. odbora in delegatov. Navzoči so vsi. Nato se zapisnik zadnje seje prečita in se sprejme.

Sledi čitanje dopisov in brzojavk: E. Helena, Mont., sept. 23, 1912. Pozdravljeni delegatje, delegatinje in gl. odbor pete redne konvencije S. N. P. J. Delujte za procvit in napredek rastoče jednote! Društvo 'Slovenski Lovec' štev. 143. Frank Smith. — Ely, Minn., sept. 23, 1912. Mnogo sreče in vspeha na narodnem delu Vam želi Geo. L. Brožich. — Calumet, Mich. sept. 23, 1912. Živela S. N. P. J.! Dober uspeh 5. glavni konvenciji! Upam, da se vidimo pri prihodnji konvenciji v Calumetu. Peter Martinac. Pisma: Od dr. "Bratje Vsizaenega", štev. 96 S. N. P. J. v Livingstonu, Ill. — Od člana dr. štev. 112 v Washoe, Mont. — Od M. Kulovic iz Chicago, Ill.

V imenu preiskovalnega odbora poroča del. Hrast glede pritožbe bivšega brata Hvalica, člana društva štev. 156. Preiskovalni odbor je prišel do zaključka, da naj ga omenjeno društvo pozove na zagovor in ako omenjeni član dokaže, da se mu krivica godi, naj se ga sprejme zopet v S. N. P. J. Glavni tajnik naj obvesti o tem dotično društvo. Sprejeto.

Glede pritožbe bivšega člana dr. Edinost, štev. 13 Kovačiča, preiskovalni odbor ni smatral dokazov za zadostne, radi kterih se ga je izključilo. Priporoča, da se ga zopet sprejme v S. N. P. J. Sprejeto.

Vname se debata o glasilu S. N. P. J. Glasilo ostane kot je, le da se zmanjša oblika, a poveča na 6 ali 8 strani.

Glasilo.

Jednota izdaja svoje Glasilo, ki izhaja vsak teden. Glasilo prinaša strokovne, gospodarske in znanstvene članke in razprave, ki pa morajo biti pisane v naprednem duhu moderno politično in strokovno organiziranega delavstva. Dalje prinaša leposlovne gradivo, dopise in splošen pregled nadalje vse uradne jednotine in društvene stvari: obvestila in pozive iz uradov glavnega odbora, zapisnike sej gl. odbora, mesečne, šestmesečne in celoletne račune, članske spremembe in imenik krajevnih društev, seznam umrlih članov, izplačanih usmrtnin in poškodb, rezultate referenduma, društvena naznanila in sploh vse stvari, ki se tičejo jednote in društev. Prinaša lahko tudi ilustracije in oglase zanesljivih tvrdk.

Glasilo urejuje od konvencije izvoljen urednik, kteri pa mora po vsem prepričanju sogiašati z načelno izjavo, resolucijami in z določeno smerjo lista kot določa ta člen.

Ako urednik s svojimi spisi krši načelno izjavo in ta člen ustave ali ako se pokaže nesposobnega za urejevanje lista ali če zanemarja svoj posel, tedaj ga mora upravni odbor s pomožnim odborom vred z dvetretjinsko večino vseh glasov odstaviti in razpisati službo za novega urednika. Ako se oglasi več kandidatov, ki so člani jednote, tedaj morajo iti imena kandidatov na referendum in nadpolovična večina glasov odloči zvolitev.

V Glasilo se prejemajo tudi dobri oglasi. List prejemajo člani in članice: naročnina velja $1.00 na leto, za inozemstvo pa $1.50.

Podružnice.

V prvem odstavku, prvemu stavku naj se prida: Zedinjenih državah, kolonijah in Canadi.

V zadnjem stavku druzega odstavka naj se glasi mesto gl. urad "glavni tajnik".

V tretjem odstavku naj se mesto besed "glavni urad" glasi: "seja upravnega odseka".

Članstvo.

Član S. N. P. J. zamore postati vsaka značajna možka ali ženska oseba zmožna kakega izmed slovanskih jezikov v starosti 16 let in ktera ni prekoračila 45. leta. V slučaju mešanih zakonov to je pri zakonskih, od kterih je le eden zmožen, kakega slovanskega jezika, sme se sprejeti tudi drugi v S. N. P. J.: isto velja tudi za njih sinove in hčere. Osebe stare nad 40 let se morajo izkazati glede starosti s kako uradno listino iz rojstnega kraja, preden se jih sprejme.. Vsacega člana ali članico mora predlagati dobro stoječ član ali članica, nakar se voli dva člana, ki preiščeta stanje prosilca njegove delo, značaj in druge podrobnosti. Pri sprejetju novih članov se voli z listki ali tajno. Delomržne osebe ali osebe, ktere se preživljajo nečastno, vzdržujejo igralnice prepovedanih iger, potem osebe, ki delajo ob času štrajkov kot stavkokazi se zavrnejo. Zavrnejo se tudi osebe, ktere dobijo polovico nasprotnih glasov in sicer do prihodnje seje, kjer se ponovno glasuje. Istotako se zavrnejo prosilke v blagoslovljenom stanu. Sposobne kandidate sprejema društvo in jednota odkloni lahko vstop, če ima gotove vzroke. Ponovna prošnje se lahko vloži do enega leta. Vsprejet je z dnem, ko ga je pravilno sprejelo društvo, obveznosti jednote napram članu pa nastanejo po preteku 45. oziroma 90. dni, kakor določa točka glede novih društev.

Vsak prosilec mora biti zdravniško preiskan in vsprejet od zdravnika preiskovalca, kakor tudi od vrhovnega zdravnika jednote. Z vsakim prosilcem morata iti najmanj dva člana društva k zdravniku, kteri ga preišče. Paziti morata, da je natančno preiskan in da odgovarja resnično na vsa vprašanja. Vsi preiskovalni listi ali prošnje morajo biti odposlane na glavni urad do zadnjega v mesecu, vrhovnemu zdravniku pa v teku 6 tednov po preiskavi zdravnika preiskovalca, ker se jih sicer ne vpošteva. Vsak prosilec mora govoriti resnico. Če se pozneje dokaže, da je vedoma kaj zamolčal glede kake bolezni, starosti ali prosilka glede nosečnosti, S. N. P. J. ne plača takim nobene podpore, jih briše iz jednote in v slučaju smrti ne plača nobene smrtnine. Oporoke sprejetim članom se morajo doposlati iz upravnega urada najkasneje do 20. v prihodnjem mesecu.

Seja se zaključi ob opoldne.

(Dalje prihodnjič.)

= Cenik knjig, =

katere se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

DUŠNA PAŠA, vezana	—.80
z zlato obrezo	1.—
POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano	—.85
SVETA URA, zlata obreza fino vezana	1.20
SVETI ROŽNI VENEC,	—.50
VODITELJ V SREČNO VEČNOST, zlata obreza fino vezano	1.—
VRTEČ NEBEŠKI, v platno vezano	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slov. vezan	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško angleški tolmač,	—.50
Evangelij, vezan	—.50
Domači zdravnik	—.50
Nove kuharske bukve, vez.	—.80
Nemščina brez učitelja	—.50
Grundriss der slovenischen Sprache, vezan	1.—
Hitri računar, vezan	—.40
Angleščina brez učitelja	—.40
Mala pesmarica	—.30
Angl. slov. in slov. angl. slovar	—.40
Prva nemška vadnica	—.40
Katekizem, veliki	—.40
Prva računica,	—.30
Slovar slovensko-nemški (Janežič - Bartel) nova izdaja,	2.50
Slovar nemško-slovenski (Janežič - Bartel) nova izdaja	2.50
Zgodbe sv. pisma, stare in nove zaveze, vezane	—.50
Žirovnik, narodne pesmi, vezane, I., II., III. in IV. zvezek, vsaki po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Andrej Hofer,	—.20
Avstrijska ekspedicija,	—.20
Avstrijski junaki, broš.	—.70
vezan	—.90
Baron Trenk,	—.20
Bele noči - - - ,	—.20
Belgrajski biser,	—.15
Beneška vedeževalka,	—.20
Beračeve skrivnosti, sto zvezkov,	6.—
Beračica	—.20
Boj za pravico,	—.35
Božični darovi,	—.15
Bucek v strahu, burka	—.25
Burska vojska,	—.25
Car in tesar	—.30
Cerkvica na skali,	—.15
Cesar Fran Josip,	—.20
Človek in pol	—.80
Črni bratje	—.20
Ciganova osveta,	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	5.—
Cvetke,	—.20
Čas je zlato,	—.25
Darinka mala Črnogorka,	—.20
Deteljica, življenje treh kranj. bratov	—.[illegible]
Dama s kameljami	1.—
Deset let v peklu	—.30
Doma in na tujem	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Dve povesti,	—.20
Dve čudapolni pravljici,	—.20
Erazem Predjamski	—.20
Evstahija, dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
Fra Diavolo,	—.25
Friderik Baraga,	—.35
George Stephenson, oče železnic,	—.25
Golobček in kanarček,	—.20
Godčevski katekizem,	—.20
Grof Radecki.	—.20
Grofica beračica, sto zvezkov	4.—
Hedvika, banditova nevesta,	—.20
Hildegarda,	—.20
Hirlanda,	—.20
Hubad, pripovedke, I. in II. zvezek po	—.20
Izdajavec	—.35
Islandski ribič	1.—
Izlet v Carigrad	—.20
Izdajalca domovine,	—.20
Ivan Resnicoljub,	—.20
Izanami, mala Japonka,	—.20
Izidor, pobožni kmet,	—.20
Jama nad Dobrušo,	—.20
Jaromil,	—.20
Jazbec pred sodnijo,	—.50
Jetnikovi otroci,	—.50
Jurčičevi spisi, umetno vezani, 11 zvezkov po	1.—
Kaj se je Makaru sanjalo	—.20
Kako postanemo stari,	—.30
Kako se je pijanec izpreobrnil	—.60
Kraljica Draga,	—.20
Krištof Kolumb,	—.20
Križem sveta	—.35
Krvava noč v Ljubljani,	—.40
Lažnjivi Kljukec,	—.20
Leban, sto beril,	—.20
Ljubezen in maščevanje, 102 zvezka,	5.—
Mali vseznalec,	—.20
Mati, socijalen roman	1.—
Marija v zarji slave	—.35
Marija hči polkova,	—.20
Mir božji,	—.70
Mladim srcem	—.35
Mirko Poštenjakovič,	—.20
Musolino	—.30
Na krivih potih,	—.35
Na jutrovem	—.35
Na preriji,	—.20
Naseljenci,	—.20
Naselnikova hči,	—.20
Naš dom 4 zv.	1.—
Navihanci	1.—
Navodilo za spisovanje raznih pisem,	—.75
Nedolžnost preganjana in poveličana,	—.20
Nezgoda na Palavanu,	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
Oče naš	—.35
Obča zgodovina vsi zv.	2.—
Ob tihih večerih, vez.	—.80
O jetiki,	—.15
Odkritje Amerike,	—.60
Pavliha,	—.20
Petrosini, znani N. Y. detektiv	—.25
Potop, zgodovinski roman, 2 zv.	2.—
Potovanje v Liliput,	—.20
Poslednji Mehikanec,	—.20
Požigalec,	—.20
Pravila častnosti,	—.20
Pred nevihto,	—.20
Prihajač,	—.30
Pregovori, prilike, reki,	—.25
Pri severnih Slovanih,	—.25
Pri telefonu,	—.25
Pri Vrbčevem Grogi,	—.20
Princ Evgen Savojski,	—.20
Prst božji,	—.20
Pod turškim jarmom,	—.20
Pariški zlatar	—.20
Pol litra Vipavca	—.40
Podobe iz misijonskih dežel	—.35
Punčika	—.20
Revolucija na Portugalskem,	—.25
Ribičev sin,	—.15
Repoštev	—.20
Rodbinska sreča	—.40
Rokovnjači, narodna igra	—.40
Rusko japonska vojska 5 zvez.	—.75
Sita, mala Hindostanka,	—.20
Skozi širno Indijo,	—.25
Slovenski šaljivec	—.30
Stanley v Afriki,	—.20
Stezosledec,	—.20
Sveta Notburga,	—.20
Sveta Genovefa,	—.20
Srečolovec,	—.20
Sanjska knjiga velika,	—.30
Šaljivi Jaka,	—.20
Šaljivi Slovenec,	—.60
Sto malih pripovedk Krištofa Schmida,	—.20
Stoletna pratika,	—.60
Strah na Sokolske gradu, sto zvezkov	5.—
S prestola na morišče	—.20
Spisovnik ljubimskih pisem	—.40
Sin, rodbinska drama	—.50
Slovenske Legende	—.35
Strelec	—.20
Šopek lepih pravljic	—.20
Sanje v podobah	—.15
Ting Ling,	—.20
Timotej in Filemon	—.20
Trije tički, burka v dveh dejanjih	—.30
Trebušnik na slov. jugu	—.35
Trije rodovi	—.50
Uporniki,	—.35
V snegu sama,	—.40
V delu je rešitev,	—.20
V gorskem zakotju,	—.20
Vrtomirov prstan,	—.20
Voščilni listi	—.20
V padišahovi senci, 6 zvezkov	1.—
Veliki trgovec	—.35
V srca globini	—.30
Zaroka o polnoči	—.20
Za kruhom	—.20
Za tuje grehe,	—.60
Zlate jagode,	—.30
Življenje trnjeva pot,	—.35
Življenjepis Simona Gregorčiča	—.60
Zbirka ljubimskih pisem	—.30

Spilmanove pripovesti:

2. " Maron, krščanski deček,	—.15
3. " Marijina otroka,	—.15
4. " Praški judek,	—.15
5. " Ujetnik morskega roparja,	—.20
6. " Arumugam, sin indijskega kneza,	—.20
9. " Kraljičin nečak,	—.20
10. " Zvesti sin,	—.15
12. " Korejska brata,	—.20
13 " Boj za pravico	—.20
15. " Angelj sužnjev,	—.15
16. " Zlatokopi,	—.20
17. " Prvič med Indijanci,	—.20
18. " Preganjanje indijanskih misijonarjev,	—.15
19. " Mlada mornarja,	—.20

Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania in West Virginiia vsak 25c komad.

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh teh cenah že vračunana.

OGLAS.

Velika izbera slovenskih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, verižic in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošljemo zastonj in poštnine prosto!

A. J. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.
Denver, Colo.

NAZNANILO.

Vsem Slovencem in Hrvatom, ki ljubijo naravno vinsko kapljico od prve trgatve naznanjam, da je pripravna za razpošiljati že s prvim oktobrom. Radi nizkih cen evebam in radi slabega vremena ne bodem letos sušil grozdje prav nič, temveč bodem iz vsega naredil vino. Zato znižam cene novemu belemu moškatel vinu. Vrste farzego in resling vino je narejeno vsako posebej in cena je 40c. gal., črnina zinfandel in kerinjor 30c. gal., staro belo vino 45c. galon in stara črnina 35c. galon. Vse z posodo vred in manjih naročil od 28c. galon pa ne sprejmem. Z naročilom pošljite polovico svote naprej in ostanek plačate pri sprejemu vina. Prevožne stroške mora vsak naročnik sam plačati.

Za obilo naročil se toplo priporoča posestnik vinograda

FRANK STEFANICH,
R. R. 7, bx 124, Fresno, Cal.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL.

SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

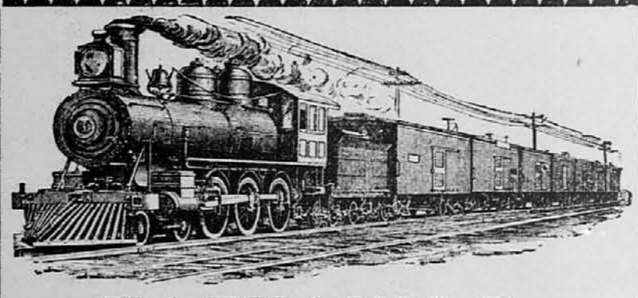

NAZNANILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brinjevec	zaboj	12	steklenic	$13.00
Tropinjevec	"	"	"	12.00
Slivovka	"	"	"	12.00
Cognac	"	"	"	12.00
Kneipovo grenko vino	"	"	"	6.00

Cena na galone.

Slivovka	galona	$2.75
Tropinjevec	"	2.75
Cognac	"	2.75
Whiskey	"	2.00
Vino domače rdeče	"	.40c.

Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj priobčene, ga prosimo, da naj se pismeno na nas obrne. Pri večji naročbi znaten popust. POSTREŽBA TOČNA.

Za obila naročila se priporoča,

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102–04 St. Clair Ave., Cleveland, O.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Njegov poklic.

"Kaj bode iz vašega sina?"

"Postrešček; v šoli je skoraj vsaki dan stal v kotu in je tako že navajen na postreščekovo delo."

Znamenje.

Nočni čuvaj (pri oknu ležeči ženi): "Hej! ali je to vaš mož, katerega vlečem za sabo? Smrdi po brinovcu in ima na desni nogi raztrgan čevelj!"

PREMI ŠLJENO.

Bolnik: "Močan sem sicer kakor vol, lačen sem kot volk, žejen kot riba — toda po noči se potim kakor konj."

Zdravnik: "V tem slučaju vam pa ne vem drugega svetovati, kot da vprašate živino-zdravnika za svet."

Vzdih mladenke.

"Oh, kako lepo je v istem času srečno in nesrečno ljubiti!"

Dvoumno.

"Gospod baron, gotovo ste veseli, da me vidite?"

"Človek je vedno vesel, če vidi kakega starega znanca."

Pri vedeževalki.

"In za eno krono mi hočete povedati celo mojo bodočnost?"

"Zakaj pa ne; pri mnogih ni še ene krone vredna."

Po telefonu.

— Halo, tukaj gospa Mavrica. Kdo tam?

— Tukaj sem pa ja frizer Brilantinović.

— Jaz bi se danes rada dala frizirati.

— Prosim, milostiva, — ali morate sami semkaj priti ali pa pošljem lahko k vami na dom po lase?!

Pri sodniku.

Sodnik: Obravnava je torej končana. — Kaj pa še hočete?

Optoženec: Prosim, naj slavno sodišče pri odmeri kazni vpošteva mladost in neizkušenost mojega zagovornika.

Pogovor.

— Ti si bil na Laškem — ali si tam videl Vezuv, ko ogenj bljuje?

— Ne!

— Ti, dragi prijatel, lahko ti je žal!

— Hm — Ali si ti že videl mojo ženo, kadar ogenj bljuje?

— Ne!

— Ti, dragi prijatel, — lahko si vesel!

VSE MOGOČE.

Dobrotnik je povabil k sebi lačne umetnike in jim je držal sledeči govor: "Jaz vas razumem, čutim z vami, poznam vaš boj za vsakdanji kruh, povem vam pa, da sem bil tudi jaz enkrat reven in lačen, ker nisem imel frak a, da bi šel na obed."

Nobene pomoči.

Gospodična: "Ali pa niste mogli rešiti svojega prijatelja iz rok ljudožrcev?"

Afrikanski potnik: "Na noben način! Ko sem prišel do njih, so ga že črtali iz jedilnega lista."

Svečan dan.

Med posli.

Prva kuharica: Ti, ali greš v nedeljo v gledališče?

Druga kuharica: Ne grem!

Prva kuharica: Dali bodo "Ločeno ženo".

Druga kuharica: Ločeno ženo bom kmalu videla doma — gospod in gospa se igrata zadnje dejanje.

Velika plača.

Mati: Ti, stari, Janez je pisal. Frajtar je postal in piše, da bi mu poslali kaj denarja.

Oče: Ja kaj pa dela ta fant z denarjem? Plačo ima, in lani sem mu poslal dve kroni...

Materinska dolžnost.

Žena: Daj, daj, ostani nocoj doma in pazi na otroke.

Mož: A jaz? Ja, slišiš...

Žena: Ne gre drugače, služkinja je šla na Brezje, jaz pa imam nocoj v našem klubu predavanje o materinskih dolžnostih.

Huda kazen.

Mlad mož (psu, ki ga ni hotel ubogati): "Čakaj, čakaj, za kazen bodeš moral vse snesti, kar je zame pripravljeno."

Jasno.

"Toraj gospod zdravnik, vi ne veste nobenega druzega izhoda, kakor da moram poslati ženo v kopališče; ali se ne more pomagati njeni bolezni?"

"Njeni bolezni že, njej sami pa ne!"

Dober človek.

Sluga: "Z gospodom zdravnikom bi radi govorili? Ali ne morete počakati do jutri?"

"Kako to, ali ga ni doma?"

"Doma je že, pa je jutri njegov roistni dan in bi rad videl, da bi mu vi, kot njegov prvi bolnik napravili malo veselje."

V pasti.

Oče je pripovedoval sinu, da ni nek kmet imel več trave za svojega vola. Pomagal si je s tem, da mu je nataknil zelene očale in ga hranil s slamo. Vol je videl zeleno slamo pa je mislil, da je trava.

Sin je malo pomislil, potem pa odgovoril: "Oče, zakaj si pa ti ne natakneš rumenih očal in ne piješ vode mesto piva?"

Domišljiva.

"Kaj je najlepšega v življenju, naj v meni združi se sladko!"

Dokaz.

On: "Toda veruj mi, da sem danes prvi odšel iz kavarne."

Ona: "To praviš vedno."

On: "Danes se pa lahko prepričeš; poglej samo v veži oni svileni dežnik, katerega sem prinesel s seboj."

Stroga zahteva.

Vaški čuvaj je dobil dva vagabunda, ki sta se kupala na prepovedanem mestu: "Toraj ker nimata nobenega denarja bodem jaz toliko časa obdržal vajine papirje, dokler mi ne priberačita 5 kron.

Nepotrebno pohištvo.

"Že tri mesece mi dolgujete za železno blagajno; kedaj mi hočete plačati?"

"Kakor hitro bode kaj denarja notri."

V pisarni.

Gospodar knjigovodju: "Povejte mi gospod, vaši ovratniki so vedno tako, tako... no ali že umazane kupujete?"

LJUBEZNJIV BRAT.

Sestra: "Ti, ali je v francoskem jeziku gos tudi ženskega spola?"
Brat: "Gotovo! Gosi so vedno ženskega spola."

Pojasnilo.

"Kako se pa počuti vaš prijatelj slikar Franc?"

"Hvala! Slika portrete in podobne stvari."

Otročja molitev.

Mala Rozalija je obiskala svojo nenavadno pobožno staro mater.

"No, ali te je že mama naučila večerno molitev?"

"O, že!"

"H komu pa moliš predno greš spati?"

"Največkrat k maminim kolenom, včasih pa tudi k moji postelji."

Ne veseli ga.

Dobrosrčen gospod naleti na ulici na beračа, mu podari deset vinarjev in mu pakaže v bližini stoječo hišo.

— Poglejte, v to hišo pojdite, tam dobite dobro delo; tri klaftre drv je požagati... zaslužek bo dober.

— Hvala za svarilo, — odgovori berač in izgine na nasoprotno stran.

Ni tako hudo.

Pepček: Mama, kaj je huje, če padnem z drevesa — da si nogo zlomim, ali pa, da si pri tom hlače strgam?

Mati: Pepček! Veš, da je huje, če si nogo zlomiš.

Pepček: No, potem pa le vesela bodi — jaz sem si samo hlače strgal.

Dobro je pozna.

Agent: Zavarujte se gospod! Zavarujte se na 5000 K. Če umrjete dobi vaša soproga kar 5000 K.

Gospod: Ne, ne,... se preveč bojim.

Agent: Bojite se — ja, česa pa?

Gospod: Veste, moja žena ima pasjo srečo. Če bi se jaz zavaroval — čez par mesecev bi gotovo imela tistih 5000 K. Pasjo srečo ima.

Za kulisami.

Igralec: Ali že poznate najnovejši priimek našega gospoda ravnatelja?

Igralka: Ne!

Igralec: Zdaj mu pravimo "slepič", ker je vedno razdražen in ker noben človek ne ve, čemu ga imamo.

Zmedeno.

"Ljubi moj! Na noben način ne morem priti skupaj s teboj danes zvečer. Tako me boli glava, da ležim v postelji, odpotovala sem in tretjič me je povabila teta s seboj v hotel."

V ZRCALU ŽIVALSKEGA SVETA.

Gospa, kateri je vse predrago.

Pri sodniji.

Sodnik: "Ali ste pri svojem nasprotniku zapazili kaj sovražnega?"

Priča: "Ne ničesar dokler me ni lopnil po glavi."

Pravilno.

Ravnatelj zapora k pazniku): "Zakaj pa niste pustili prosto št. 24; to je vendar temnica."

Paznik: "Saj sem vtaknil notri nekega fotografa."

Pripoznanje.

Kmet je slišal v mestu opernega pevca in je rekel svoji ženi: "Petje je pa vseeno umetnost; tako silno se mu zeha in pri tem tako lepo tuli."

UPRAVIČENO VPRAŠANJE.

"Mama, kako bi se oni vitez popraskal, če bi ga bolha ugriznila?"

Otročja pamet.

Pri Smoletovih so imeli strica duhovnika za gosta. Ko se je vsa rodovina vsedla za mizo, je stric duhovnik skleknil nad krožnikom roke,(povesil glavo in pregibaje ustnice molil.

Pepček ga je nekaj časa gledal, potem se je obrnil do očeta in vprašal:

— Ata, zakaj se pa ti nikoli s krožnikom ne pogovarjaš?

Djaška kupčija.

Petošolec: Prosim lepo, gospodična Nežika, za prihodni valček.

Gospodična Nežika: Tega sem že obljubila svojemu bratrancu Jošku.

Petošolec: De, ampak veste, gospodična Nežika, ta ga je meni prodal za tri bolgarske jubilejne marke.

Hitra sprememba.

(Oče k prosilcu svoje hčere): "Žalostno vest vam moram poročati. Jaz sem uničen, izgubil sem vse."

Prosilec: "Tolažite se s tem, da vam bode od danes zanaprej ostala hčer v tolažbo."

V slabem položaju.

Prvi postopač: "Naša obrt je pa vseeno najžalostnejša na svetu."

Drugi: "Kako to?"

Prvi: "Če z drugimi ljudmi slabo postopajo, začnejo stavkati, mi pa zamoremo samo na en način stavkati in to tako, da gremo delat."

Slab izgovor.

"Kaj ti je Elza, zakaj jokaš?"

"Oh, mama; moja porcelanasta punčka je splezala na omaro in ubila lepo kitajsko vazo. Kaj ne, kako nespodobnega otroka imam?"

Čisto pravilno.

Vedno si mi rekel, da ima slab igralec srečo v ljubezni; včeraj sem zaigral pet sto kron, danes zjutraj mi je pa žena ušla."

"Saj to je na vsak način velika sreča."

Zavit odgovor.

"Kaj pa je on prav za prav za en človek?"

"On je tak, da če daruje kakemu beraču en cent, pripoveduje potem cel teden na okoli, da ga je povabil na večerjo."

MAL PO GREŠEK.

"Kaj ne Mina, lastno ognjišče je zlata vredno."
"Je že res, samo kaditi se ne sme tako zelo."

Dvojno spanje.

"Ali vaša žena dobro spi?"

"Kakor je pač! Jaz se lahko cel dan sprehajam po sobi z jokajočim otrokom pa se ne zbudi. Če pa pridem ponoči iz gostilne v samih nogavicah v sobo je takoj po koncu."

Pameten deček.

"To je prav, da si mi prinesel nazaj denar. Toda jaz nisem izgubil pet posameznih dolarjev, izgubil sem bankovce."

"Saj sem ga ravno zaradi tega zmenjal, da mi lahko daste 1 dolar."

V cestni železnici.

Prva: "Ti, zakaj ima pa gospa Krivec pajčolan na obrazu?"

Druga "Kaj ne vidiš, da sedi njen mož na drugem koncu voza. Sedaj jo ne bode poznal in ji bode, kot tujki, gotovo ponudil prostor zraven sebe."

Samozavestno.

"Kaj iščeš na zemljevidu?"

"Kraja, kjer še nisem bil."

Mali modrijan.

"Svet je vedno bolj neumen, jaz, še tako majhen, moram nositi širok klobuk in dolge hlače, dočim ima moj oče malo klofeto in hlače do kolen!"

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn. Box 642.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomožni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15 th. St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Nadzornik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill, 9133 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 910 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, COLO., Box 532
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 116 – 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 123.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHEVAR Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA".

POROČILO UMRLIH IN POŠKODOVANIH ZA MESEC OKTOBER 1912.

Asesment štev. 171.

Dne 1. oktobra, 1912.

Umrli brat Martin Stipanič, cert. štev. 15347, član društva sv. Roka štev. 55, v Unitown, Pa., rojen leta 1891, umrl dne 30. avgusta, leta 1912., vzrok smrti je povožen od vlaka, zavarovan je bil na $1,000.00, k Jednoti je pristopil 3. junija 1912.

Umrli brat Franc Filipič, cert. štev. 2586, član društva sv. Alojzija, štev. 31., v Braddock Pa., rojen leta 1874, umrl dne 27. avgusta 1912, vzrok smrti je ponesrečen na pouličnj železnici. Zavarovan je bil na $1000, k Jednoti je pristopil leta 1904.

Umrli brat Ivan Puhek, cert. št 1643, član društva sv. Jožefa št. 23 v San Francisco, Cal., rojen leta 1851, umrl dne 26. avgusta 1912, vzrok smrti je vodenica, zavarovan je bil na $1000, k jednoti je pristopil 1901.

Umrli brat Jurij Pavelič, cert. 10845, član društva sv. Petra in Pavla, štev. 51, v Murry, Utah, rojen leta 1877, umrl dne 4. septembra 1912, vzrok smrti je padavica, zavarovan je bil na $ 1000 k Jednoti je pristopil 1908.

Umrli brat Ivan Stucin, cert. 5949., član društva sv. Petra, štev 69, v Thomas, W. Va., rojen je leta 1877, umrl dne 22. julija leta 1912, vzrok smrti je bil zadušen od plina, zavarovan je bil na $ 1000, k Jednoti je pristopil leta 1906.

Umrla Martha Nikšič, cert. 12 542, članica društva sv Jurija, št. 22, v So. Chicago, Ill., rojena je leta 1882., umrla dne 31. avgusta leta 1912, vzrok smrti je bila jetika, zavarovana je bila na $500, k Jednoti je pristopila 1. januar. 1906.

Umrla Anna Jakša, cert. 10094 članica društva sv. Marija pomagaj, štev. 42. v Pueblo, Colo., rojena leta 1879, umrla dne 8. sept. 1912, vzrok smrti je bila jetika, k Jednoti pristopila 1. januar. 1906.

Poškodovani brat Frane Gerčman, cert. štev. 1077, član društva sv. Reš. Telesa., štev. 77, v Crab Tree, Pa. ponesrečen v premogokopu vsled česar je izgubil vid na desnem očesu, opravične do podpore v znesku $200.00.

Ponesrečeni brat Ivan Komotz, cert. štev. 12771, član društva sv. Roka, štev. 35, v Uniontown, Pa., ponesrečen v premogokopu vsled česar je izgubil vid na desnem očesu, za kar je odpravičen do podpore v znesku od $200.

Ponesrečeni brat Ivan Konda, cert. 13601, član društva sv. Andreja, štev. 84, Trinidad, Colo. poškodovan dne 4. aprila v premogokopu vsled česar je izgubil levo oko, opravičen je do podpore v znesku od $ 400.

Poškodovani brat Jakob Kocjan cert. 815, član dr. sv. Cirila in Metoda, štev. 9, v Calumet, Mich. poškodovan je ročniku vsled česar je izgubil vid na levem očesu za kar je opravičen do podpore v znesku od $200.

Neozdravljivo bolni brat Anton Grum, cert. 2960, član društva sv. Cirila in Metoda štev. 1. v Ely, Minn., bolcha na neozdravljivo boleznijo jetiko, prejel odpravnine $200 s prejemom katere preneha biti član društva in Jednote.

Skupaj za smrtnino	$6,000.00
Za poškobne in bolez.	$1,200.00
Skupaj	$7,200.00

OPOMBA: Tajnikom krajevnih društev naznanjam, da informacije katere sem jim poslal zadnji mesec tikajoče se zastopniških bondov, so samo za tiste zastopnike, ki se med letom premene, velijajo pa tudi za vse druge zastopnike koncem leta, kadar pridejo v svoje urade. Bonding družba zahteva osebno informacijo od vsakega zastopnika, kadar ga bordira, in v to svrho pošlje potrebne forme za spolnitev; kadar kateri zastopnik dobi v roke, je prošen odgovoriti kakor hitro mogoče, dokler se pa ne dobe take prošnje v roke zastopnikov, ostane vse pri starem.

Z bratskim pozdravem sem udani.

Geo. L. Brozich,
tajnik.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Z revolverjem je v prsa ustrelil pri Medvodah v prepiru neki posestnikov sin delavca Antona Vrtačnika, katerega je težko ranil.

Nenavaden krompir. Izvanreden izrastek krompirja je pridelal Valentin Cirman vulgo Jožef v Št. Vidu nad Ljubljano. Tehta 1 in pol kilograma ter ima raznovrstne podobe, kakor leva in druge divježivali.

Bik ga je nabodel na roge. 18-letnega hlapca Frana Šusteršiča iz Bresta, občina Tomišelj, je 23. sept. pri krmljenju v hlevu nabodel bi kna roge in mu pretrgal trebuh. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

Ponesrečeni otrok. 9letni Mihael Peternel, sin zidarskega delavca v Zgornji Šiški št. 38, se je z drugimi otroci igral s steklenico, napolnjeno z apnom in vodo. Ko so otroci steklenico metali po tleh, je eksplodirala ter dečku poškodovala očesi. Ranjenca so prepreljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

Samomor na savskem produ pri Črnučah. Dne 25. sept. si je nekdo končal življenje na savskem produ pod črnuškim mostom. Identiteta samomorilčeva še ni dognana. Pri sebi je imel le zavitek, na papirju sta bili napisani imeni: Ivan Hafner, klobučar v Škofji Loki, in Jožef Jamnik, klobučar v Škofji Loki.

Strašna nesreča bi se bila kmalu zgodila v Bohinjski Srednji vasi 24. sept. na mostu preko Ribnice sredi vasi. Lesnega trgovca žena Ivana Hodnik in 7-letna Anica Šviceva, obe iz Srednje vasi, sta se peljali od jezera domov. Na strmem klancu pod cerkvijo je voz, ki ni bil zavrt, potisnil konja naprej, ki se je splašil in zdirjal preko mosta. Sredi mosta sta obe odleteli z voza. Hodnik se je srečno ujela za ograjo, otrok pa je padel skozi ograjo kakih 10 m visoko z mosta v vodo na same trde skale. Pravi čudež je, da ni bil mrtev, ker je priletel ravno na čelo. Drugih poškodb nima, razen da se je pobila na glavi in vsa pretresla.

Velika svatovska nesreča. Kot po navadi po kmetih, obhajali so dva dneva neko svatbo Belčani pri Idriji v Črnem vrhu in se vračali dne 23. sept. šele pozno v noč z vozom domov. Vrh serpentin, koder se vije cesta s hriba proti Podroteji navzdol, so se splašili konji posesetniku Guzelu iz Bele in dirjali s svati s tako silo, da se je voz skoraj čisto razbil ter so svati popadali več ali manj poškodovani po cesti. Konja sta nato sama dirjala z voznim ojesom samim naprej, dokler se ni eden odtrgal in skočil čez visoko škarpo in se ubil. Drugi konj pa je dirjal naravnost proti Idriji in si sam brez dovoljenja poiskal zavetišče v hlevu g. Didiča. Ponesrečenega Guzela so še tisti večer pripeljali v Idrijo k zdravniku.

V ljubljanski predilnici je bilo pred kratkim odpovedano sto delavkam in delavcem. Kakor znano so tržaški in dunajski Židje spravili pod en klobuk različne predilnice, tako goriško, litijsko in še marsikatero drugo in osrednje vodstvo je ukazalo, da je v ljubljanski predilnici odpovedati 100 delavcem. Siromake, ki seveda nimajo prihrankov in ki so jih postavili zdaj na zimo pred vrata, je to seveda hudo zadelo. Osrednje vodstvo je sklenilo odpustiti te delavce, ker je nastala v tekstilni industriji velika kriza. Dr. Šusteršič je šel na osrednje vodstvo na Dunaju prosit, naj bi ljubljanska predilnica obdržala odslovljene delavce in delavke in vzel je seboj velevplivnega Gostinčarja. Dosegel je baje obljubo, da se bodo kolikor mogoče obdržali starejši delavci, za mlajše pa da je prostora po drugih predilnicah. Taka neobvezna obljuba seveda ni dosti vredna. To je pet krav za groš. Na Moravsko ali na Češko ne bodo jemali naših ljudi, v Litiji ne bodo razširili obrata, v Gorico pa slovenskih delavcev in delavk ne marajo. To se je že pokazalo. Tiste dni, ko so sklenili v Ljubljani odsloviti kakih 100 delavcev in delavk, so za Gorico naročili za enkrat 20 delavk iz Italije, katerim bodo sledile še druge. Če bi bili hoteli ljubljanskim svojim ljudem ohraniti kruh, bi jim ne bili dela odpovedali, marveč jih poslali v Gorico. Pa tega nalašč niso storili, nego raje najeli delavke v Italiji ter se opravičujejo s tem, da so Italijanke spretnejše in da so zadovoljne še z manjšo plačo, kakor slovenske delavke. To dejstvo, da so najeli v Gorici delavke iz Italije, v Ljubljani pa domače ljudi postavili na cesto, priča najbolje, koliko so vredne tisto čisto nedoločne in neobvezne obljube, ki sta jih dosegla dr. Šusteršič in Gostinčar na Dunaju. Osrednji vodja je dr. Šusteršiča in Gostinčarja pač "ven izkomplientiral" To je toliko bolj obžalovanja vredno, ker bi se bilo dalo morda vendar kaj doseči, če bi se bil dr. Šusteršič prej malo informiral. Ni bila namreč nobena tajnost, da bodo v goriško tovarno vzeli delavke iz Italije. — Če bi se bil dr. Šusteršič na to oprl, bi bil morda le kaj dosegel, tako pa žal ne verjamemo, da bo imelo njegovo posredovanje kaj uspeha.

"S. N."

PRIMORSKO.

Sijajna zmaga Hrvatov pri nadomestni deželnozborski volitvi v Pulju. Pulj, 30. sept. Včeraj se je vršila deželnozborska nadomestna volitev v tretjem volilnem okraju v Pulju. Mandat bi bil pripadal že pri zadnjih volitvah na podlagi italijansko- hrvaškega kompromisa Hrvatom. Toda Hrvati so propadli vsled nezvestobe Italijanov in nasilnega in goljufivega postopanja pri volitvah. Izvoljen je bil za poslanca Fran[illegible] ter so bile nadomestne volitve po njegovi smrti razpisane na 28. junij t. l. Ker pa je namestništvo v Trstu odkrilo razne goljufije pri volilnih pripravah od strani Italijanov, so bile volitve sistirane, ter so se vršile včeraj. Udeležba je bila zelo živahna. Komora je pritiskala z vsem terorjem in z goljufijam. Kljub temu je njen kandidat dobil komaj polovico toliko glasov, kakor hrvaški kandidat Josip Stihovič. Hrvaški kandidat Josip Stihović je dobil 404 glasove, ter je bil izvoljen proti kamorističnemu kandidatu Antischewischu, ki je dobil samo 231 glasov. 13 glasov je bilo razcepljenih V slovanskih krogih vlada velikansko navdušenje. Položaj je bil skrajno napet, ker je policija hotela preprečiti, da bi bili Hrvati razobesili na "Narodnem domu" hrvaško trobojnico. — Skoraj bi bila prišlo do nevarnih spopadov, da ni vodstvo hrvaških strank trezno in pomirjevalno vplivalo na razburjene množice. Slovanska zmaga v Pulju je napravila v celi Istri globok vtisk.

Izgnan. Stavec Scarmignan v Gorici se je bil pritožil proti izgonu iz Avstrije na namestništvo, katero pa je odobrilo izgon, izdan od tukajšnje politične oblasti.

Cela regnikolska družba pred sodnijo. 23. sept. so sedeli na zatožni klopi: čevljar Nikolaj Stradolini, njegova žena Evgenija, hčere Hermina, Marina, Irma, sinova Marino, Romano, in hči Dolores poročena Peternel. Obtoženi so bili, da so peli večkrat Garibaldijeve pesmi, so proslavljali Obrdanka in peli druge take protiavstrijske pesmi, Hermina in Dolores pa še, da sta žalili našega cesarja. Vsi obtoženci in obtoženke so tajili. Priča Josipina Pišot je vzdržala obtožbo za Hermino in Dolores, da sta zakrivili žaljenje veličanstva. — Sodni dvor je obsodil očeta Stradolini na 12 dni, ženo na 10 dni, sinova in hčer Marino na 5 dni, Dolores Peternel pa na 2 meseca in Hermino Stradolini na 3 meseca ječe; po prestani kazni izženejo vse skupaj v Italijo, razven Dolores, ki je soproga deželnega uradnika Peternela.

Iz Podbrda. Dve leti se je vlačil po tolminskih hribih in okoli Boh. Bistrice nevaren človek in tat Jakob Čelik. Orožniki so ga iskali in iskali, pa ga niso bili mogli najti. Šele sedaj na dan 17. sept. ga je zasledil orožnik Valenta iz Podrba in ga aretiral. Naznanjeno je bilo na Zalilog orožnikom za pomoč in odvedli so ga v Škofjoloko v zapore.

ŠTAJERSKO.

V Oplotnici so ustanovili nemškutarji nemško požarno brambo.

Iz blaznice v Feldhofu pri Gradcu je pobegnil gostilničar Josip Seveniki, doma iz Šmartnega ob Paki.

Iz Celja. Umrli g. Angelo Venturini, dolgoletni uradnik g. Petra Majdiča, je bil vrl narodnjak in zelo priljubljen družabnik.

Iz Radgone poročajo o velikem navalu slovenskih otrok v ljudske in meščanske šole iz slovenskega zgornjeradgonskega okraja.

Iz Trbovelj je pobegnila natakarica Antonija Turnšek, katera je bila uslužbena pri gostilničarki Ani Ranzinger. Ogoljufala je gospodinjo za 200 K denarja.

Iz Konjic: 18letna posestniška hči Neža Schmidt pri Sv. Duhu pri Ločah je iz neznanega vzroka zaužila v kavi živo srebro in fosfor. Vsled tega se je zastrupila in kmalu nato umrla v strašnih bolečinah.

Iz Šmarja pri Jelšah poročajo, da se je otvorilo s 1. oktobrom postajališče Stranje. Isto leži, kakor bo znano, med postajama Šmarje in Mestinje. Ustavljali se bodo vsi mešani vlaki rogaške lokalne železnice.

V Križevcih na Murskem polju so zaprli nekega potepuha Klemenčiča, ki se bo imel med drugim zagovarjati tudi za tatvino, ki jo je izvršil pred osmimi leti v cerkvi pri Mali nedelji s tem, da je izpraznil nabiralnik. Klemenčič se je aretaciji tako silovito upiral, da so ga morali zvezati.

Uboj. Na zatožni klopi v Mariboru je sedel obtožen uboja 22-letni posestniški sin Josip Strelec iz Bukovcev. Ubil je v prepiru dne 18. junija t. l. posestnika Jurija Obrana. Josip Strelec, njegov oče ni Obran so imeli omenjenega dne pri ptujskem okrajnem sodišču neko obravnavo, pri kateri pa so se poravnali ter med potjo domov popivali v različnih gostilnah. Končno so se zopet sprli in Strelec ml. je Obrana prevrgel v cestni jarek ter ga tako pretepel, da je nastopila smrt. Vsled krivdoreka porotnikov je bil Strelec obsojen na tri leta težke ječe.

Zopet roparski umor. Ni še dolgo, kar so poročali listi o strašnem roparskem umoru pri Judenburgu. Poroča se že zopet nov slučaj roparskega umora iz Predinga pri Gradcu. Tam je bil zavratno roparsko umorjen živinski trgovec Mörth. Napadalec je Mörtha napadel na cesti ter ga zavratno ustrelil v hrbet. Na tleh ležečega je nato oropal. Zapazil pa je pri tem, da Mörth še ni popolnoma mrtev, zato je še enkrat nanj ustrelil. Truplo umorjenega so spravili v mrtvašnico, kjer se je izvršila sodnijska obdukcija. Policija domneva, da je tudi Mörthov morilec mesarski pomočnik Polc, katerega zasledujejo radi umora pri Judenburgu. Polca so zasledovali do Št. Ilja, tu je pa Polc naenkrat zasledovalcem izginil brez sledu.

NAŽNANILO

Rojakom v državah Ohio in Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik, gospod

ANDREJ BOMBACH,

kateri je od nas pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdavati pravoveljavna potrdila, ter ga rojakom toplo priporočamo.

S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

POTREBUJE SE
delavce za izdelovanje dog.
Max Fischer,
258 Lewis St., Memphis, Tenn
(6—8 v d)

Za 1 dolar
dobivate sleherni dan
"GLAS NARODA"
skozi
štiri mesece.

Po dnevniku "Glas Naroda" izvěste najprej vse dnevne novosti in vesti iz stare domovine.

Kdor še ni naročen, naj to takoj stori!

"Glas Naroda"
82 Cortland St., New York, N. Y.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL
AUGUST BACH,
45 Washington St., .. New York,
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Navodilo kako se postane državljan Zjed. držav
je dobiti povrayljeno za
pet centov.
Upravništvo "Glas Naroda".

Ako se je kakemu našemu naročniku Pratika za letošnje leto izgubila ali raztrgala, naj nam piše karto in mi mu jo pošljemo brezplačno. "Glas Naroda".

THE LACKAWANNA.
Najpripravnejša železnica za potnike namenjene v Evropo.
V neposrednej bližini transatlantskih parnikov.
Prevoz potnikov in prtljage zelo po ceni.
THE ROAD OF ANTHRACITE
Najkrajša pot v Buffalo.
Direktna pot v Scranton in premogove okraje.
Med New Yorkom in Buffalo vozi vsaki dan v vsakej smeri po pet vlakov;
Med New Yorkom, Chicagom in zapadom vsaki dan štirje vlaki;
Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet;
Med lokalnimi točkami priročen in pripraven promet.
Nadaljne informacije glede vožnjih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
prometni nadzornik potnikov
90 West Street,
New York.

RED STAR LINE.
Plovitba med New Yorkom in Antwerpom
Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12.185 ton
KROONLAND 12,185 ton
VADERLAND 12.018 ton

ZEELAND 12185 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji samih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK.
84 State Street, BOSTON, MASS.
709 2nd Ave., S. SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street PHILADELPHIA PA.
1306 "F" Street, N. W. WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & LaSa CHICAGO, ILL.
900 Locust Street ST. LOUIS, MO
205 McDermot Ave. WINNIPEG, MAN.
319 George Street SAN FRANCISCO CAL.
121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MIN.
31 Hospital Street, MONTREAL, QUE.

Nenavadna bolezen.

Mnogo ljudi je podvrženih napadanju nenavadnih bolezni, vzroka teh se ne more tolmačiti. Pride nenadoma brez vsih znakov in naredi dotičnika nesposobnega za delo, utrujenega in slabega. Taka bolezen prihaja navadno vsled kakega nereda prebave. Zamore nastati radi bolezni v želodcu, jetrah ali črevesih, slabi krvi ali slabih živcev. Take osebe večkrat poskušajo razne zdravila, kakor na primer pilule, decoti ali močne žganja, toda brez vsakega vspeha. To kar one potrebujejo je to znano zdravilo, ktero vpliva na vse prebavne organe,

IZČISTI CELO TELO IN
KREPI CELO TELO,
NAREDI BOGATO KRI,
UREDI PREBAVO.

To zdravilo, ktero morejo rabiti vsi člani družine in ktero vi morete rabiti v vsih slučajih, če s slabo počutite, je dobro poznano

TRINERJEVO
AMERIŠKO ELIXIR GRENKO VINO.

To naravno zdravilo, ktero je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima široko polje delavnosti, ker ima zdravilno moč v neredostih prebavnih organov, kteri so temelj zdravja celega telesa. To zdravilo morate rabit pri

BOLEZNIH ŽELODCA IN ČREVES,
ZAPRTIJI IN NJE POSLEDICI,
VEČKRATNEM GLAVOBOLJU,
REUMATIČNIH NAPADIH,
NEURALGIJI IN NERVOZNOSTI,
MNOGIH ŽENSKIH BOLEZNIH,
KOLIKIH IN KRČIH,
VZDIGAVANJU IN KOVCANJU

in pri vseh takih boleznih, pri kterih je znak bolezni, izguba teka in slabost.

V LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,
1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Slov. Delavska — Podporna Zveza

DEL 16 POD 1908 SLOV. AVG. ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,

s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ALOJZIJ BAVDEK, Box 1. Dunlo Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6. Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzorik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

—o—

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersibodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

:-: Zadnji dnevi Pompeja. :-:

ZGODOVINSKI ROMAN.

Angleški spisal: **Lord Lytton-Bulwer**

Tedaj je nastal vihar, katerega je prorokoval Egipčan. Najprvo se je oglasil počasen, oddaljen grom in utihnil v gostih oblakih. V onih krajih nastane nevihta z nevrjetno hitrostjo. Par debelih kapelj je padlo med vejevje ob potu, takoj nato je presekal ostel blisk ves prostor od zemlje do oblakov in nastala je neprodirna tema.

"Hitrejše!" je zaklical Glaukus vozniku, "nevihta je tukaj."

Suženj je udaril po mulah; hitro je šlo po krivi, kameniti cesti; oblaki so se zgoščevali, grom se je oglaševal vedno bližje, dež je začel liti v mogočnih curkih.

"Ali se bojiš?" je vpraševal Glaukus in se je stisnil k Joni.

"V tvoji bližini ničesar," je odgovorila mirno.

V tem trenutku je zadel voz, nepripravljen za tako naporno vožnjo, v težak blod, ki je ležal v kolovozu. Voznik je še bolj pognal; kolo se je snelo in vse skupaj je omahnilo na stran.

Glaukus je hitro pomagal Joni iz voza, katera pa k sreči ni bila nič poškodovana. Streha se je pretrgala in dež je premočil v hipu vso notrajščino kočije.

Kaj je bilo za storiti? Nahajali so se precej daleč od mesta, nobene hiše, nobene rešitve ni bilo v bližini.

"Četrt ure od tukaj stanuje kovač," je rekel suženj. "Šel bi k njemu, da bi mi popravil kolo; kako to lije, moja zapovedovalka bode popolnoma mokra."

"Toraj teci," je zaklical Glaukus, "dokler ne prideš nazaj si bova že pomagala na kak način."

Stopila sta pod košato drevo kraj pota. Glaukus je slekel svoj plašč in ogrnil Jono z njim. Nič ni pomagalo. Lilo je brez prestanka. Ravno, ko ji je prigovarjal, da naj bode brez skrbi je preklala strela z groznim pokom v bližini stoječe drevo. Spoznala sta, v kaki nevarnosti se nahajata. "Sedaj smo v sredini Vesuva," je govoril, "na vsak način mora biti kaka votlina v bližini."

Po teh besedah je stopil izpod drevesa in ostro motril okolico. V nepreveliki daljavi je zapazil v neprodirni temi migljajočo luč. "To mora biti ognjišče pastirja ali viničarja. Ti ostaneš tukaj, da pogledam, toda ne: izpostavil bi te preveliki nevarnosti."

"Z veseljem grem s teboj," je odgovorila Jona, "kar je, boljše kot streha pod drevesom."

Glaukus je napol peljal, napol nesel Jono. Tresoča sužnja jima je sledila. Pot je bila vedno slabša in luč je od časa do časa izginjala. Šli so skozi grmovje, spodtikovali so se ob kamenje; med silnim gromom in bliski pa je padal dež trdo na njehove glave. Obstali so. Nobene hiše ni bilo v bližini luč so pa vendarle videli v ozki votlini in zdelo se je, kot da bi sedela ob njej sključena postava. Pristopili so bližje. Da, v ozadju je gorel ogenj in nad njim je visel mal kotliček. Na zadnji steni je viselo vse polno zelišč v dolgih vrstah. Prišlece je pozdravil lisjak z glasnim lajanjem in s v temi se bliskajočimi očmi. V sredini prostora je stal ilovnat kip s tremi glavami: pasjo, konjsko in medvedjo. Toda vse to bi še ne prestrašilo človeka, ampak nekaj strašnega je bila ženska, ki je tu stanovala. Mogoče ni nikjer toliko čarovniških postav kakor v Italiji. V nobeni deželi se tako strašno ne spremeni, ženska lepota po letih, kakor v tej. — Njene kamenite oči, modre ustnice, upadla lica, sivi lasje, zelena, na duhove spominjajoča koža — vse to je spominjalo na iz groba ustalega človeka.

"Mrlič je," je rekel Glaukus.

"Ne premika se, duh je," je odgovorila Jona in tesnejše objela Glauka.

"Proč, proč!" je upila sužnja, "to je čarovnica s Vesuva."

"Kdo ste?" je vprašal votel glas, "in kaj hočete tukaj?"

Ob tem mrtvaškem glasu je Jona v strahu omahnila nazaj, Glaukus pa jo je vseeno vlekel v votlino.

"Mi smo popotniki iz bližnjega mesta in nevihta nas je prisilila do tega, da te prosimo strehe," je rekel Glaukus.

Pri teh besedah je začel lisjak kazati zobe in hotel skočiti na prišlece.

"Miruj suženj!" je zaupila čarovnica.

Vlegel se je na tla, pokril glavo s svojim repom in z jeznim pogledom gledal na tujce.

"Pristopite k ognju, če hočete," je nadaljevala. "Dobro došli mi niste; dobro došla mi je samo sova lisjak, žaba in kača; pridite, čeravno vas ne sprejmem prijazno."

Njen govor je bila barbarska latinščina pomešana z drugimi, tujimi besedami. Ostala je na mestu, ko so vstopili.

"Bojim se, da te motimo", je rekla Jona s s srebrnim glasom. —

Po dolgem molku je mahoma vprašala: "Povejta mi, ali sta brat in sestra?"

"Ne," je zarudela Jona.

"Poročena?"

"Tudi ne," je odvrnil Glaukus.

"Haha, ljubimca toraj, haha!" in čarovnica se je tako silovito smejala, da se je tresla votlina.

Jonino srce je prenehalo biti. Glaukus je nekaj mrmral, sužnja je bila pa tako bleda, kakor coprnica sama.

"Kaj se smejaš?" je vprašal strogo Glaukus.

"Ali sem se smejala?" je zmedeno odgovorila.

"Ona je še otročja od starosti," je pripomnil Glaukus.

"Lažeš!" je zaklicala.

"Ti pa nisi bogvekako prijazna," je pripomnil Glaukus.

"Tiho, ne vznemirjaj je, ljubi," je šepetala Jona.

"Povedati ti hočem, zakaj sem se smejala, ko sem zvedela, da sta zaljubljena," je rekla ženska.

"Za stare ljudi je veselje gledati mlade, ljubeče se pare, ker vedo, da bode nastopil čas, ko si bodo medsebojno zagnjusili, — zagnjusili, zagnjusili — hahaha!"

Po tej hudobni prerokbi je Jona začela moliti.

"Bogovi naj te varujejo," je rekla, "stara si, malo veš o ljubezni, ne veš, da se nikoli ne spremeni."

"Kaj mislita, da jaz nisem bila mlada?" je hitro vprašala čarovnica: "čeravno sem sedaj stara in grda kakor okostnjak; kakoršnje je telo, tako je srce."

Po teh besedah se je zopet zamislila, kakor da bi prenehalo vse življenje v njej.

"Ali že dolgo stanuješ tukaj?" je vprašal Glaukus.

"Da, dolgo."

"To je žalostno stanovanje."

"Da, prav imaš — pekel je pod nami," je odgovorila in pokazala s koščenim prstom na tla, "izdati vam hočem skrivnost — tema tu spodaj pripravlja svojo jezo zoper vas — vas mlade, brezmiselne in lepe."

"Ti govoriš samo zle besede, katere se ne spodobijo gostom," je odvrnil Glaukus, "rajši sem na dežju kot pod tvojo streho."

"Prav storiš. K meni naj pridejo samo nesrečneži."

"In zakaj nesrečneži?"

"Jaz sem gorska čarovnica," je odgovorila coprnica skrivnostno, "moja naloga je dati brezupnim upanje, nezadovoljnežem v ljubezni — ljubezen; jeznim maščevanje; srečnim in dobrim pa ono, kar nam nudi življenje samo: — kletev. Ne nadleguj me več!"

Nato se je zamislila, in vsi Glaukovi poskusi so bili zastonj, da bi jo pripravil zopet do besede. K sreči je začel pojemati strašen vihar. Dež je polagoma ponehaval, oblaki so se razkropili in medli mesec je obsvetil žalosten prostor. Še nikdar ni mogoče obsvetljeval skupine, ki bi bila vrednejša slikarskega čopiča. Lepa vse nadkriljajoča Jona je sedela ob ognjišču; Glaukus ob njenih nogah ji je šepetal zaljubljene besede, ne zavedajoč se prisotnosti čarovnice; v mali razdalji je stala bleda, od strahu trepetajoča sužnja in stara strašna vedeževalka je bulila na vse z groznim pogledom. Lisjak je sedel v kotu in ko se je Glaukus obrnil k čarovnici je videl pod njenim sedežem bliskajoč pogled in zravnano glavo velike kače. Njen greben ji je začel polagoma rasti in pripravljala se je, da naskoči Neapolitanko. Glaukus je hitro popadel za goreče poleno, to jo je razdražilo, planila je s sikanjem kvišku in njena glava je obstala pred Glaukovimi očmi.

"Čarovnica!" je zaklical, "ako takoj ne ukrotiš živali, bode padla mrtva k tvojim nogam."

(Dalje prihodnjič.)

ODGOVOR NA MNOGA VPRAŠANJA!

Ker sem radi velikega števila kupcev zelo malo doma ter večjidel v Crivitz, Wis. na zemljiščih, katera imam naprodaj, mi jako malo časa preostaja za odgovarjati na mnoga vprašanja, zato se usojam na tem mestu dati kratek popis tamošnje zemlje, kraja in mesta Crivitz v katerega bližini imam zemljo naprodaj.

Zemlja v mestu Crivitz in okolici je v splošnem jako bogata in rodovitna, na kateri rastejo vsakovrstni poljski pridelki; tudi sadje in trta jako dobro rodi. Lega zemlje je skoro sama ravnina, a je tudi nekoliko krajev, kjer je nekoliko valovita in hribovita, vendar večjih hribov tam ni. Zemlja, ki je naprodaj, je od ene do 10 milj oddaljena od mesta, tako da si jo lahko izberete, kjer in kako daleč od mesta želite. Tu si lahko kupite zemljo, ki je pripravljena samo za orati in obdelovati, dalje zemljo, ki je prav lahko za čistiti, vendar dovolj lesa na njej za postaviti gospodarska poslopja, ali pa zemljo, poraščeno z lepimi gozdi trdega in mehkega lesa. Cena zemlji je $8.00 do $25.00 na aker, cena se razlikuje po legi in oddaljenosti od mesta. Vozna pota so dobra in praktično speljana, da se lahko vozi do vsake farme (katerih je že nad 600) v mesto, ali na železniško postajo, katera se nahaja na koncu mesta.

Mesto Cricitzsamo na sebi se je v zadnjem času jako povzdignilo in prav lepo napreduje. V mestu se nahajajo razven dveh cerkev šole, več večjih trgovin in hotelov, dve tovarni, **kmetijska šola in kmetijska družba**, ki gre tamošnjim farmerjem v vseh zadevah na roke, tako tudi pri prodaji svojih pridelkov, dalje mlekarna, ki napravi dnevno od 500 do 700 funtov putra. V kratkem dobi mesto svojo banko, in kakor se čuje, bode parni mlin še letos pričel z delom. Tudi je še več drugih industrijelnih podjetij, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo našteti.

Tik mesta teče velika reka ki goni papirnato tovarno, to je ena izmed obeh tamošnjih tovarn. Omenjena reka ima svoj vodopad 15 milj daleč od mesta Crivitz. Vodno silo izrabljajo za električno napeljavo, ki je speljana v bližnja mesta v okolici in do 50 milj oddaljenega mesta Green Bay. V bližini okolici mesta Crivitz se nahaja šest malih in večjih jezer (Lekov) v katerih so jako dobre in žlahtne ribe. Eden teh jezer zavzema prostor do 25 milj v obsegu. Tudi lov je tam prav spešen, ker je mnogo divjačine, kakor zajcev, srn, jelenov i. t. d.

Radi dobre vode, dovolj studencev, čistega in zdravega zraka in ugodne klime je ta kraj na jako dobrem glasu kot eden najboljših izmed mnogo držav Amerike, za dober in povoljen uspeh pri poljedelstvu in živinereji. Sploh vam nudi ta kraj ugodnosti, ki jih morete najti malokje. Veliko je tudi to vredno, ker kupite zemljo direktno od lastnika, ki že mnogo let tam stanuje in ne od kake zemljiške kompanije. Pri nakupu 40 akrov zemlje je zaplačati 100 dolarjev, ostalo se splačuje na lahke obroke po dogovoru.

V teku dveh mesecev, ko sem pričel to zemljo prodajati, je kupilo 26 Slovencev tam farme. Vsi so prav zadovoljni in veseli, da so našli tako lep, prijazen in ugoden kraj. Rojaki, ki so zemljo kupili, se nameravajo večinoma naseliti na spomlad, razven rojaka J. Pečnika, ki je prišel iz Nebraske z družino svet pogledati. Tako se mu je dopadel, da je takoj tam ostal, akoravno je bilo prepozno, da bi še letos užival lastne pridelke letošnjega leta. Več rojakov, katerim sem pokazal nekoliko letošnjih pridelkov, katere smo v pisarni lastnika našli, ni hotelo verovati, da vse to, in tako lepo raste dokler se niso pri posameznih farmerjih in na poljih prepričali na lastne oči, kar je več vredno kot verovati komurkoli na besedo. To je kratek popis tamošnje zemlje, kraja in ugodnosti ki se vam nudijo in o čemur se vsakdo lahko na lastne oči prepriča.

Kdor izmed rojakov želi postati samostojen in si kupiti kos dobre zemlje na kateri sme računati na povoljen in dober uspeh, ter postati v nekaj letih neodvisen in zadovoljen, naj si pride ta resnično lep in prijazen kraj ogledati in prepričan sem, da bode kupil, ako je namenjen, kakor je dosedaj še vsak, ki si je tam svet ogledal razun dveh, ki raje ostaneta večna podložnika podzemskih jam in kapitalistov.

Kdor se zanima na farme iti in za lastno bodočnost, kot je v zaduhlih tovarnah in rudokopih, kdor hoče ugodno in prijetno živeti v zgoraj popisanem kraju, naj mi naznani svoj prihod, par dni poprej, da se bodem vedel ravnati in čas tako urediti, da ga na postaji počakam da gremo potem skupaj na zemljišče ter Vam osebno vse razkažem. Za slučaj, da bi ne dobil obvestila, pokličite iz tukajšnje postaje telefon štev. Canal, 4381 da pridem ali pošljem koga po vas.

ADOLF MANTEL,
2026 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

2000

reci: dva tisoč akrov zemlje je prodala tvrdka Krže Mladič Land Co. v prvem letu obstanka. A najboljša prodaja se šele začne zdaj meseca septembra, oktobra in novembra, ko bodo kupci videli na poljih pridelke, kateri so zrastli, ko bodo zvedeli od farmerjev, koliko so dobili za svoje pridelke na aker. — Če misliš kaj kupiti, ne odlašaj — čim manj zemlje, tem dražja je. Do pomladi odplačaš lahko že polovico ali še več. Pridi naravnost v Chicago, naznani ali telefoniraj na: Lawndale 7449, pa pride kdo pote. Na 40 akrov zemlje prosta vožnja tja in nazaj. Najnižja cena ni 8 dolarjev aker, ker nimamo močvirja in skalovja, pač pa damo zemljo, kjer vse raste in kjer so lepša polja, kot kje drugje po 16 dolarjev in naprej. Mi nismo v zvezi z nobeno drugo firmo in nimamo nobenih agentov, ter smo edina slovenska tvrdka, ki prodaja svojo zemljo. Najlepše podnebje, ni hude vročine in ne hudega mraza, rastejo vsi poljski pridelki, sadje, trta: izvrstni studenci, kraj najzdravejši. — Ker so zadnje čase zrastle trgovine zemljišč kot gobe po dežju, vas opozarjamo, da pazite na našo firmo, ker mi prodajamo samo Slovencem in nikomur drugemu ne. In prodamo samo farmerjem, ki se naselijo, ne pa špekulantom.

Ker nam je do tega, da pride naše ljudstvo v dobre, zdrave in primerne kraje, bomo dajali od zdaj za naprej vsakemu potrebna pojasnila glede vsakega kraja in sicer strogo resnično. Ne silimo vas, da kupite pri nas, toda predno kje kupite, vprašajte pri nas. Pomnite: vsa druga podjetja skupaj niso niti polovico toliko prodala Slovencem, kot smo mi. Če še niste kupili, pišite na

Krže Mladič Land Co.,
2616 South Lawndale Avenue,
(18-9 v d) Chicago, Ill

STALNO DELO

se dobi za delati drva. Gozd je lep, plača od klaftre $1.20. Potrebujem tudi 20 mož za delo, ki plačam od dneva $1.50 do $1.75 ter prosto hrano. Pisma pošljite na naslov:

LOUIS PRAITZ,
Bx 246, Norwich McKean Co, Pa.
(11.—14.-10)

Kje je FRAN PUCEL? Doma je iz Dobroniške vasi, fara Škocjan, Dolenjsko. Kot obče priljubljen mladenič je zapustil naše mesto Milwaukee že pred štirimi leti in odšel nekam v Kansas. Pred dvema letoma je še pisal iz Salt Lake City, Utah, in od istega časa ni bilo nič več slišati o njem. Tukaj se nahaja njegov brat Matija Pucel in bi rad vedel za njega, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njem, da mi naznani, ali naj se pa sam javi na F. Frančič, 293 Reed St., Milwaukee, Wis. (5-11—10)

DELO

Ako hočeš delo, ali boljše delo, piši meni. Jaz imam dela za 100 mož. Dobra plača, stalno delo skozi celo leto, ne izguba časa, dovolj dela čez čas, če hočeš delati. Jaz pošljem popolno zagotovilo, da bom naredil vse tako, kakor pišem. Preskrbim hrano pri Slovencih za primerno ceno. ne zahtevam nič za moje delo. Piši ali pa pridi!

Stephen Andolšek,
zastopnik za delo,
Elkland, Tioga Co., Pa
(14—9) v d)

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serialno številko, ktera jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še do sedaj na svetu ni bilo, od katere moškim in ženskim gosti in dolgi lasje rastejo ne popolnoma izrastejo in nebodo več izpadali, ter ne osiveli. Ravno tako moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma zrastejo. Revmatizem v rokah nogah in križičah v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim z $500. Pišite po cenik katerega pošljem zastojn.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O

NA PRODAJ.

mesarija, kjer se proda na mesec od $2000.00 do $2500.00 mesa. Dobra prilika za Slovenca. Prodam prav za nizko ceno. Piši ali pa pridi in vloži denar v dobro obrt.

LERCHE & SCHOLZEN,
812 Market St., Waukegan, Ill.

Hamburg-American Line.

Redni prekooceanski promet iz

NEW YORKA do HAMBURGA
preko PLYMOUTH in CHERBURG

z dobro poznatimi parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, America, Cincinnati Cleveland, President Lincoln, President Grant. Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.

Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost za primerne cene: neprekosljiva kuhinja in postrežba.

Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.

Odhod iz New Yorka:
AMERIKA — odpluje 17. okt. 10 dopol.
CLEVELAND — odpl. 19. okt. 2 popol.

Vozijo tudi v Sredozemsko morje

Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.

Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg Chicago, St. Louis, San Francisco.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Francoska parobrodna družba.
Direktna črta
do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni Ekspres parniki so:

"PROVENCE"	"LA SAVOIE"	"LA LORRAINE"	"FRANCE"
na dva vijaka	na dva vijaka	na dva vijaka	na četiri vijaka

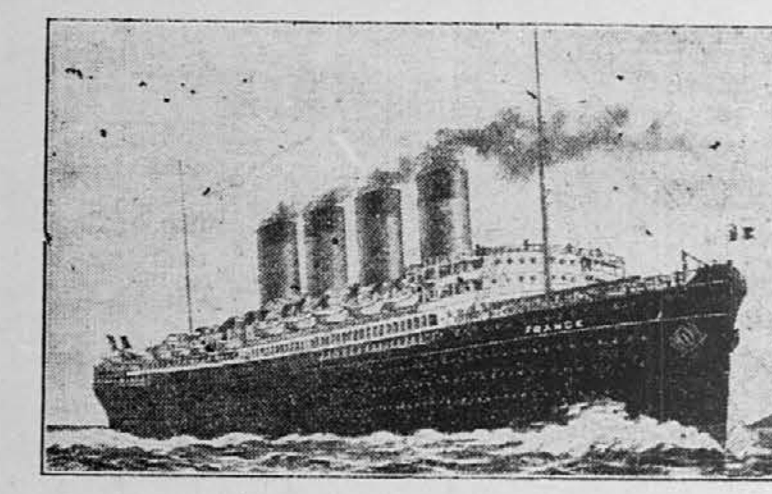

Poštnijparniki so:
"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej redno ob četrtkih iz pristanišča štev. 57 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA PROVENCE	17. okt. 1912	‡LA PROVENCE	7. nov. 1912
*LA SAVOIE	24. okt. 1912	*LA LORAINE	14. nov. 1912
†FRANCE	31. okt. 1912	†FRANCE	21. nov. 1912

POSEBNA PLOVITBA
V HAVRE:

Parnik †ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57 dne 12. okt. ob 3 pop.
Parnik ‡CHICAGO odpl. s pom. št. 57 dne 19. okt. ob 3 popol.
Parnik *LA TOURAINE odpl. s pom. št. 57 dne 28. okt. ob 3 pop.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.
Parniki z križem imajo po štiri vijaka

Avstro-Amerikanska crta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

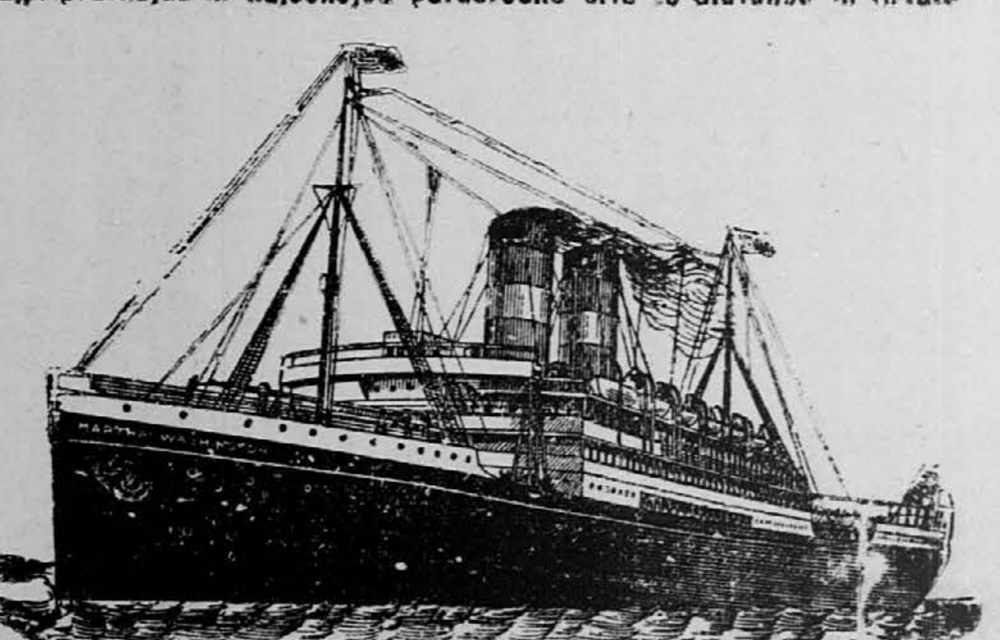

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav:
ALICE, LAURA, MARTHA WASHINGTON, ARGENTINA, OCEANIA, KAISER FRANZ JOSEF I.

Cene voznih listov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA	$31.00
LJUBLJANE	31.60
REKE	38.00
ZAGREBA	34.2[illegible]
KARLOVCA	34.3[illegible]

Za Martha Washington stane $3.00 več.

II. RAZRED do
TRSTA ali REKE: Martha Washington $65.00, drugi $60 do $65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.